

**ENR 1. VŠEOBECNÁ PRAVIDLA A POSTUPY**  
**ENR 1. GENERAL RULES AND PROCEDURES****ENR 1.1 VŠEOBECNÁ PRAVIDLA**

Pravidla pro letový provoz a postupy uplatňované při poskytování letových provozních služeb v České republice odpovídají prováděcímu nařízení Komise (EU) č. 923/2012 ze dne 26. září 2012, v platném znění, Annexum 2 a 11 k Úmluvě o mezinárodním civilním letectví a příslušným částem Doc 4444 (Procedures for Air Navigation Services - Air Traffic Management) a Doc 7030 (Regional Supplementary Procedures).

**1.1.1 PROVÁDĚNÍ LETŮ**

1.1.1.1 Mezinárodní lety mohou být prováděny pouze na/z mezinárodních letišť, pokud nebylo dvoustrannou nebo mnohostrannou dohodou mezi Českou republikou a příslušnými státy stanoveno jinak. Toto ustanovení se neuplatňuje pro letadla přilétající/odlétající z/na území států Schengenského prostoru.

1.1.1.2 Lety VFR nad FL 95 a veškeré lety IFR se mohou provádět pouze po stanovených tratích ATS, pokud odbor civilního letectví Ministerstva dopravy ČR neudělí zvláštní povolení, nebo příslušné stanoviště ATC nestanoví v jednotlivých případech jinak. Lety VFR do FL 95 mohou být ve FIR Praha prováděny i mimo tratě ATS. Mezinárodní lety VFR do FL 95 mohou vstupovat/vystupovat do/ z FIR Praha i mimo tratě ATS.

1.1.1.3 Kombinované lety IFR/VFR na/z letišť, která nejsou schválena pro provoz podle pravidel IFR (dále jen "lety na/z neřízená letiště").

1.1.1.3.1 Na žádost pilota může stanoviště ATC, na základě aktivace vyhrazených, rezervovaných a omezených prostorů a je-li potřeba, po koordinaci s příslušnými vojenskými stanovišti ATC, povolit letadlu prováděcímu kombinovaný let IFR/VFR pokračovat podle pravidel IFR až nad neřízené letiště určení nebo po odletu z takového letiště přejít na let podle pravidel IFR ještě před bodem přechodu uvedeným v letovém plánu, při splnění následujících podmínek:

- a) Ke změně pravidel letu IFR na VFR a naopak musí dojít nejpозději respektive nejdříve nad letištěm určení nebo odletu.
- b) Stanoviště ATC může letadlu za IFR směřujícímu na neřízené letiště vydat povolení ke klesání jen do stanovené minimální letové nadmožské výšky nebo do stanovené minimální nadmožské výšky pro radarové vektorování.
- c) Piloti, zamýšlející provést kombinovaný let z neřízeného letiště v sektorech Čechy West, Čechy East a Morava, se musí před vzletem telefonicky spojit s FIC Praha na čísle ☎ + 420 220 374 393 a zkoordinovat způsob přechodu na let IFR. Po vzletu z neřízeného letiště musí pilot co nejdříve navázat spojení s příslušným stanovištěm podle předchozího dohovoru a vyžádat si povolení pro let IFR.
- d) Změna pravidel VFR na IFR při odletu letadla z neřízeného letiště se může uskutečnit, až když letadlo dosáhlo stanovenou minimální letovou nadmožskou výšku nebo stanovenou minimální nadmožskou výšku pro radarové vektorování.

**ENR 1.1 GENERAL RULES**

The air traffic rules and procedures applicable to the provision of air traffic services in the Czech Republic conform to Commission Implementing Regulation (EU) No 923/2012 of 26 September, as amended, Annexes 2 and 11 to the Convention on International Civil Aviation and to the relevant portions of the Doc 4444 (Procedures for Air Navigation Services - Air Traffic Management) and Doc 7030 (Regional Supplementary Procedures).

**1.1.1 CONDUCTING OF FLIGHTS**

1.1.1.1 Unless otherwise decided by bilateral or multilateral agreement between the Czech Republic and the respective states, international flights may be only operated to/from the international aerodromes. This regulation is not applied for aircraft arriving/ departing from/to territory of Schengen area states.

1.1.1.2 VFR flights above FL 95 and all IFR flights may be conducted only along the designated ATS routes unless special permission has been granted by the Civil Aviation Department of the Ministry of Transport of the C.R. or unless otherwise specified in individual cases by relevant ATC unit. VFR flights within Praha FIR up to FL 95 may be also conducted outside ATS routes. International VFR flights up to FL 95 may enter/exit Praha FIR outside ATS routes.

1.1.1.3 Combined IFR/VFR flights to/from aerodromes not approved for IFR operations (further "flights to/from uncontrolled aerodromes" only).

1.1.1.3.1 On pilot request and on the base of a real activation of segregated reserved and restricted areas and when necessary upon coordination with military ATC units concerned, an ATC unit can clear aircraft executing combined IFR/VFR flight to continue under IFR as far as the uncontrolled aerodrome of destination or after departure from such an aerodrome to change VFR to IFR rules before the change of rules point designated in the flight plan, provided the following specific conditions are fulfilled:

- a) Change of IFR to VFR flight rules and vice versa shall be executed at the latest or earliest over the aerodrome of destination or departure.
- b) The aircraft under IFR proceeding to an uncontrolled aerodrome may be cleared to descend by an appropriate ATC unit to a designated Minimum Flight Altitude or Minimum Radar Vectoring Altitude only.
- c) Pilots intending to depart from uncontrolled airfields within sector Cechy West, Cechy East and Morava, shall contact FIC Praha before departure on telephone number ☎ +420 220 374 393 and co-ordinate the way of changing the flight rules to IFR. After departure from the uncontrolled airfield the pilot shall, as soon as possible, establish radio communication with an appropriate civil ATC unit in accordance with previous coordination and request clearance for IFR flight.
- d) The change of VFR to IFR rules of aircraft departing from an uncontrolled aerodrome may be executed after the aircraft has reached the designated Minimum Flight Altitude or a Minimum Radar Vectoring Altitude.

- e) Letadlo provádějící let podle výše uvedených pravidel musí být schopno RNAV-5 navigace.
- f) V letových plánech předložených pro tyto lety musí provozovatel uvést alespoň jedno řízené náhradní letiště s provozem IFR.
- g) Minimální výšky pro radarové vektorování jsou publikovány v: ENR 6-9 (celý FIR), LKTB AD 2-43, LKKV AD 2-43, LKMT AD 2-43, LKPR AD 2-43

1.1.1.4 Spouštění motorů musí být v souladu s místními postupy. Umožňují-li to místní postupy, velitel letadla nebo odpovědný zástupce provozovatele letadla, který má v úmyslu na řízeném letišti spustit pohonné jednotky bez vyžádání povolení ke spouštění u ATC, je povinen si ověřit u provozovatele letiště, zda není nebo nebude na letišti vyhlášen motorový klid.

1.1.1.5 Minimální výšky letu  
Minimální výšky letu jsou určeny předpisem L 2. Pro lety nad Prahou platí dodatečná omezení podrobně uvedená v [LKPR AD 2.23](#).

1.1.1.6 Při vydávání traťového povolení nebude uváděna trať, pokud je shodná s trať uvedenou v podaném letovém plánu.

*Poznámka: Pokud povolená trať letu bude jiná, než je uvedena v letovém plánu, bude v letovém povolení uvedena.*

1.1.1.7 Velitel letadla, který před přistáním neobdrží od letištního řídicí věže instrukce pro poježdění, musí po výběru co nejdříve uvolnit dráhu na nejbližší vhodnou TWY, není-li místními postupy publikovanými v AIP AD uvedeno jinak. Po uvolnění dráhy nesmí velitel letadla pokračovat v dalším poježdění, dokud neobdrží povolení k poježdění. Při uvolňování dráhy nesmí velitel letadla poježdět zpět po dráze nebo použít k poježdění jinou dráhu bez předchozího povolení od letištního řídicí věže.

## 1.1.2 POSKYTOVÁNÍ LETOVÉ INFORMAČNÍ A POHOTOVOSTNÍ SLUŽBY

Letová informační služba a pohotovostní služba se poskytují v následujícím rozsahu:

### 1.1.2.1 Letová informační služba

Letovou informační službu poskytují všechna stanoviště ATS v jejich prostoru odpovědnosti. Letová informační služba zahrnuje:

- a) Poskytování informací o známém letovém provozu a o nebezpečí srážky v prostoru třídy G nebo E. Piloti letů VFR v prostoru třídy G nebo E, kteří chtějí informace o provozu získat, musí po navázání spojení oznámit následující informace v uvedeném pořadí:
- identifikaci letadla;
  - typ;
  - polohu;
  - hladinu letu;
  - trať;
  - kód SSR.
- b) Poskytování informací o stavu letišť a služeb v rozsahu FIR Praha všem letům pouze na vyžádání.
- c) Poskytování informací o hlášených meteorologických podmínkách na trati a na letištích, včetně letištních předpovědí v rozsahu FIR Praha všem letům na vyžádání. Letům VFR, které

- e) The aircraft operating according to the above-mentioned rules must be capable of RNAV-5 navigation.
- f) At least one alternate controlled aerodrome with IFR operation has to be inserted in the flight plan submitted by an operator for such a flight.
- g) Minimum Radar Vectoring Altitudes are published in: ENR 6-9 (whole FIR), LKTB AD 2-43, LKKV AD 2-43, LKMT AD 2-43, LKPR AD 2-43

1.1.1.4 Engine start-ups shall be in accordance with the local procedures. If the local procedures permit, pilot-in-command or a responsible representative of the aircraft operator who intends to start-up engines at a controlled aerodrome without approval from ATC, is obliged to check with the aerodrome operator whether prohibition of engines start-ups is not or will not be declared.

1.1.1.5 Minimum levels of flights  
Minimum levels of flights are determined by ICAO Annex 2. Additional restrictions for flights over Praha are in detail given in [LKPR AD 2.23](#).

1.1.1.6 The route of flight will not be indicated in enroute air traffic control clearance when it is identical with the route inserted in filed flight plan.

*Note: The route of flight will be indicated in ATC clearance in case of difference from submitted flight plan.*

1.1.1.7 If pilot-in-command does not receive taxi instructions from TWR before landing, he/she shall leave the RWY after landing run out using any nearest suitable TWY unless otherwise specified by local procedures published in AIP AD. After leaving the RWY pilot-in-command shall not continue further taxiing until obtaining taxi clearance. When leaving the RWY pilot-in-command shall not backtrack on RWY or taxi via other RWY without obtaining taxi clearance from TWR.

## 1.1.2 PROVISION OF FLIGHT INFORMATION SERVICE AND ALERTING SERVICE

Flight information service and alerting service are provided to the following extent:

### 1.1.2.1 Flight Information Service

Flight information service is provided by all ATS units within their area of responsibility. Flight information service encompasses:

- a) Information concerning known air traffic and a risk of collision. Pilots of VFR flights operating in class G or E airspace requiring traffic information shall, after establishing radio contact, pass information in following order:
- identification of aircraft;
  - type of aircraft;
  - position;
  - flight level;
  - track;
  - SSR code.
- b) Information about the condition of airports and services in FIR Praha is provided for all flights on request only.
- c) Information about reported meteorological conditions en-route and at airports, including airport forecasts, is provided for all flights within the area of FIR Praha on request only. Information

jsou na spojení, se informace o meteorologických podmínkách podél trati, které by mohly let VFR učinit neproveditelným, poskytují na základě letového plánu z iniciativy stanovišť ATS.

- d) Poskytování informací o využívání vyhrazených, rezervovaných a omezených prostorů ve FIR Praha pouze na vyžádání. Obdržená informace o aktuálním stavu využívání prostorů TRA nebo TSA má platnost 15 minut. Po jejich uplynutí si pilot musí požádat o novou aktuální informaci nebo považovat prostor za aktivovaný.

concerning meteorological conditions along the track, which could make VFR flights impossible, is provided on initiative of ATS units on the basis of flight plan to pilots having radio contact.

- d) Information about the use of segregated, reserved and restricted areas within the area of FIR Praha is provided on request only. The validity of received information about current use of TSA or TRA is 15 minutes. As soon as this time limit is up the pilot must either ask for updated information or consider the area as activated.

#### 1.1.2.1.1 Letištní letová informační služba (AFIS)

1.1.2.1.1.1 Letištní letová informační služba (AFIS) je poskytována na neřízených letištích uvedených ve VFR příručce České republiky a v Letištní provozní zóně (ATZ) těchto letišť v provozní době letiště a zahrnuje poskytování následujících informací:

- dráha v používání a směr letištního okruhu;
- směr a rychlost přízemního větru;
- letištní QNH ;
- význačné počasí na letišti;
- platné podmínky povrchu dráhy a význačné informace o letišti, když je to vhodné;
- všeobecné informace o letišti, na vyžádání;
- příslušné informace hlášené piloty jiných letadel (střih větru, turbulence, atd.);
- informace o letovém provozu a nebezpečí srážky. Tyto informace zahrnují pouze známý provoz letadel v prostoru odpovědnosti stanoviště AFIS, který by mohl vytvářet nebezpečí srážky.

1.1.2.1.1.2 Navázání spojení se stanovištěm AFIS nebo stanovištěm Poskytování informací známému provozu, je povinné pro letadla vybavená radiostanicí, pohybující se na neřízeném letišti a/nebo v ATZ, při zahájení pojezdění a/nebo před vstupem do ATZ. Piloti musí vysílat hlášení bez ohledu na to, zda se poskytuje AFIS nebo je zajištěno Poskytování informací známému provozu.

#### 1.1.2.2 Pohotovostní služba

1.1.2.2.1 Pohotovostní služba se poskytuje všem letům, na které byl podán letový plán, všem letům, kterým je poskytována služba řízení letového provozu a všem letům, o kterých je známo, že poskytnutí takovéto služby vyžadují nebo potřebují.

1.1.2.2.2 Poskytování pohotovostní služby letům VFR, na které byl podán letový plán, je podmíněno vysláním zprávy DEP nebo předáním hlášení o odletu podle ENR 1.2.2.2 či předáním jiné zprávy příslušnému stanovišti ATS, ze které je zřejmé, že let je prováděn podle letového plánu a která obsahuje předpokládaný čas přistání.

1.1.2.2.3 Letům VFR bez FPL v prostoru třídy E a G musí být ze strany Řízení letového provozu ČR, s.p., poskytována pohotovostní služba v případě, že pilot vyhlásí stav nouze nebo oznámí stanovišti ATS problém, který by mohl ovlivnit bezpečné dokončení letu. V případě, že pilot letící bez FPL vyhlásí na kmitočtu ATS nouzi nebo oznámí problém související s bezpečností letu, musí ihned, jakmile to okolnosti dovolí, oznámit stanovišti ATS letiště vzletu, trať letu, letiště přistání, předpokládaný čas přiletu, počet osob na palubě a vytrvalost letu. Neohlásí-li pilot ukončení stavu nouze nebo pominutí problému, nebo v případě, kdy je ztraceno spojení, musí bezprostředně po přistání předat stanovišti ATS, se kterým byl naposledy na spojení, hlášení o přistání. Stanoviště ATS podle situace vylašuje údobí nejistoty, pohotovosti nebo tísň v souladu s Předpisem L 11.

#### 1.1.2.1.1 Aerodrome Flight Information Service (AFIS)

1.1.2.1.1.1 Aerodrome Flight Information Service (AFIS) is provided on an uncontrolled aerodromes published in VFR manual of the Czech Republic and in Aerodrome Traffic Zone (ATZ) of these aerodromes within aerodrome operational hours and encompasses the following information:

- runway in use and circuit direction;
- surface wind direction and speed;
- aerodrome QNH;
- significant weather on the aerodrome;
- current runway surface conditions and essential aerodrome information, as appropriate;
- general information about the aerodrome, on request;
- relevant information reported by pilots of other aircraft (wind shear, turbulence, etc.);
- information concerning air traffic and risk of collision. This information includes only known traffic in the area of the AFIS unit responsibility which could constitute a risk of collision.

1.1.2.1.1.2 Establishing of the radio contact with AFIS unit or Providing information to known traffic unit is compulsory for an aircraft equipped with radio set, operating on an uncontrolled aerodrome and/or within an ATZ, when commencing taxiing and/or prior entering an ATZ. Pilots shall transmit their reports whether or not an AFIS or Providing information to known traffic is provided.

#### 1.1.2.2 Alerting Service

1.1.2.2.1 Alerting service is provided to all flights for which FPL was submitted, to all flights where air traffic control service is provided and to all flights known or believed to be in need of such a service.

1.1.2.2.2 Provision of alerting service to VFR flights for which FPL was submitted is determined by transmitting DEP message or by transmitting report of departure according to ENR 1.2.2.2 or by handing over other message to relevant ATS unit from which it is evident that flight is operated according to FPL and contains estimated time of arrival.

1.1.2.2.3 The Air Navigation Services of the Czech Republic shall provide alerting service to VFR flights in class E and G airspace in case the pilot declares state of emergency or reports problem to ATS unit that may affect the safe completion of the flight. If pilot flying without FPL declares on ATS frequency state of emergency or reports problem related to safe operation of the flight, he/she shall, as soon as circumstances allow, report to ATS unit departure aerodrome, flight route, destination aerodrome, estimated time of arrival, number of persons onboard and fuel endurance. If pilot does not report state of emergency termination or problem termination or in case of communication failure he/she shall immediately after landing transmit the report of arrival to last contacted ATS unit. As appropriate, ATS unit declared uncertainty phase, alert phase or distress phase in accordance with ICAO Annex 11.

Prostor/ Airspace (REF ENR 2.1)	Volací znak / Call sign	FREQ (MHZ)
<b>LETOVÁ INFORMAČNÍ OBLAST PRAHA/PRAHA FLIGHT INFORMATION REGION:</b> Sektor ČECHY a příslušná řízená oblast nad ním/Sector ČECHY and related control area above	PRAHA INFORMATION (☎+420 220 374 393)	126,100 (Part W) 136,175 (Part E)

### 1.1.3 POSTUPY PŘI ZTRÁTĚ RADIOVÉHO SPOJENÍ LETADLO - ZEMĚ

#### 1.1.3.1 Ztráta spojení - všeobecně

1.1.3.1.1 Jestliže ztráta spojení zabrání letadlu provádějícímu řízení let udržovat neustálý poslech na určeném kmitočtu služby řízení letového provozu a udržovat příslušné obousměrné spojení, musí letadlo dodržovat postupy pro ztrátu spojení uvedené v Předpisu o civilní letecké telekomunikační službě, L 10, Svazek II a dále se řídit postupy uvedenými v Předpisu L 4444.

1.1.3.1.2 Pro činnost podle ustanovení předpisu L 4444, ust. 15.3.3 b) 4) jsou na letištích stanovena tato radionavigační zařízení:

BRNO/Tuřany	VOR BNO	KUNOVICE	NDB KNE	PARDUBICE	NDB PK
ČÁSLAV	NDB CF	NÁMĚŠŤ	NDB LA	PRAHA/Ruzyně	VOR OKL
KARLOVY VARY	L L	OSTRAVA/Mošnov	VOR/DME OTA	PRAHA/Vodochody	L V

### 1.1.4 VYPOUŠTĚNÍ PALIVA ZA LETU

1.1.4.1 Vypouštění paliva ve FIR Praha je možno provádět pouze na základě letového povolení příslušného stanoviště ATC. Nejnižší letová hladina pro vypouštění je FL 60 s výjimkou ustanovení 1.1.4.4 níže.

1.1.4.2 Vypouštění paliva v TMA Praha je možno provádět pouze na základě letového povolení APP Praha na trati spojující body NDB RAK a VOR/DME VOZ nebo opačně v letové hladině FL 60 nebo vyšší.

1.1.4.3 Mezi letadlem vypouštějícím palivo a ostatním známým provozem budou udržovány rozstupy:

- nejméně 10 NM horizontálně, ale ne za letadlem vypouštějícím palivo;
- vertikální rozstup za letadlem vypouštějícím palivo, během 15 minut letové doby nebo ve vzdálenosti 50 NM:
  - nejméně 1000 ft nad letadlem vypouštějícím palivo; a
  - nejméně 3000 ft pod letadlem vypouštějícím palivo.

1.1.4.4 V případě nezbytnosti vypouštění paliva po vzletu je nutné respektovat pouze minimální sektorové výšky.

1.1.4.5 Ve všech případech musí být příslušnému stanovišti ATC oznámen začátek, konec a důvod vypouštění paliva.

### 1.1.5 TANKOVÁNÍ LETADEL ZA LETU V CTA PRAHA

1.1.5.1 Tankování za letu se provádí za VMC a bez asistence služby řízení letového provozu. Na žádost velitele tankovacího letadla poskytne služba řízení letového provozu navigační pomoc, případně informace z radaru pro umožnění vzniku skupiny pro tankování.

### 1.1.3 AIR - GROUND RADIOCOMMUNICATION FAILURE PROCEDURES

#### 1.1.3.1 Radiocommunication Failure - generally

1.1.3.1.1 If radiocommunication failure prevents aircraft operated as a controlled flight from maintaining continuous listening watch on the appropriate radio frequency, and two-way communication as necessary with the appropriate air traffic control unit, the aircraft shall follow radiocommunication failure procedures listed in ICAO Annex 10, Volume II and further adhere to procedures specified in ICAO Doc 4444.

1.1.3.1.2 The following radionavigation aids are designated at aerodromes in case the aircraft operate in accordance with provisions of ICAO Doc 4444, para 15.3.3 b) 4):

### 1.1.4 FUEL DUMPING PROCEDURES

1.1.4.1 Fuel dumping shall not be carried out within FIR Praha unless an ATC clearance has been issued by relevant ATC unit. The minimum flight level for fuel dumping is FL 60 with the exception as stated in the provision 1.1.4.4 below.

1.1.4.2 Fuel dumping shall not be carried out within TMA Praha unless an ATC clearance has been issued by APP Praha. A route between NDB RAK and VOR/DME VOZ at FL 60 or higher has been defined for fuel dumping.

1.1.4.3 Other known traffic will be separated from the aircraft dumping fuel by:

- at least 10 NM horizontally, but not behind the aircraft dumping fuel;
- vertical separation if behind the aircraft dumping fuel within 15 minutes flying time or at a distance of 50 NM by:
  - at least 1000 ft if above the aircraft dumping fuel; and
  - at least 3000 ft below the aircraft dumping fuel.

1.1.4.4 In case the fuel dumping after take-off is urgent, only minimum sector altitude shall be respected.

1.1.4.5 Whenever a fuel dumping is performed its beginning, completion and the reason for fuel dumping shall be reported to the relevant ATC unit.

### 1.1.5 THE AIR REFUELLING OF AIRCRAFT IN CTA PRAHA

1.1.5.1 The air refuelling is provided under VMC and is carried out without assistance of air traffic control service. On request of the pilot-in-command of the tanker aircraft ATC service will provide a navigation assistance and possibly radar information for the creation of air refuelling formation.

1.1.5.2 Radiové spojení mezi skupinou provádějící tankování za letu a službou řízení letového provozu zajišťuje velitel tankovacího letadla, který je povinen nahlásit zahájení a ukončení tankování letadel příslušnému stanovišti řízení letového provozu.

1.1.5.3 Velitelé letadel musí při manévrech souvisejících s tankováním paliva za letu postupovat v souladu s českými leteckými předpisy a nesou plnou zodpovědnost za zabránění srážky mezi letadly zúčastněnými na tankování.

1.1.5.4 Stanoviště ATC zajišťují v průběhu tankování letadel za letu standardní ICAO vertikální rozstup od nejvyšší a nejnižší letové hladiny v přiděleném bloku letových hladin pro tankování za letu. Horizontální rozstupy mezi letadly ve skupině tankovacích a tankujících letadel a ostatním provozem se zajišťují tak, aby bylo dodrženo minimálně 6 NM mezi vnějšími okraji prostoru obsazeného letadly v nestandardní skupině a ostatním provozem nebo letadly letícími na okraji takové skupiny a ostatním provozem.

1.1.5.5 Frazeologie, která se uplatňuje při tankování letadel za letu:

- Oznamte zahájení tankování;
- Oznamte ukončení tankování;
- Připojte se ke skupině a udržujte vlastní rozstup.

## 1.1.6 SKUPINOVÉ LETY

### 1.1.6.1 Standardní skupinové lety

Skupinové lety je možné provádět za následujících podmínek a zásad:

1.1.6.1.1 Letadla letící ve skupině se při poskytování letových provozních služeb uvažují jako let jednoho letadla (pohotovostní služba se poskytuje všem letadlům ve skupině).

1.1.6.1.2 Při podávání letového plánu (FPL) musí být v poli 18 za zkratkou REG uvedeny poznávací značky ostatních letadel.

1.1.6.1.3 Při letech bez letového plánu (FPL) je vedoucí skupiny povinen ohlásit poznávací značky letadel ve skupině při prvním navázání radiového spojení se stanovištěm ATC.

1.1.6.1.4 Odpovědnost za rozstupy, resp. jejich stanovení uvnitř skupinového letu má vedoucí skupiny. Vzdálenost mezi letadly nesmí být větší jak 150 m, přičemž velikost skupiny nesmí překročit 1 NM podélně nebo příčně a 100 ft vertikálně.

1.1.6.1.5 V případě, že se skupinový let rozpadne, musí být vedoucím skupiny tato skutečnost hlášena stanovišti ATS, které pak zajišťuje rozstupy mezi jednotlivými letadly. Radiotelefonní spojení s jednotlivými letadly se provádí podle poznávací značky letadla.

1.1.6.1.6 Přidělený kód SSR musí být zapnut jen na letadle vedoucího skupinového letu. Ostatní letadla ve skupině musí mít zapnutý odpovídač na "STANDBY" kód jako vedoucí skupiny, pokud neobdrží jiné pokyny od stanoviště ATC.

1.1.5.2 Radio communication between a formation carrying out the air refuelling and ATC service is ensured by the pilot-in-command of the tanker aircraft who shall report starting and terminating of air refuelling to appropriate unit.

1.1.5.3 The pilots-in-command when manoeuvring associated with air refuelling shall follow the Czech aeronautical regulations and they are fully responsible for prevention of collision among aircraft participating in air refueling.

1.1.5.4 During air refuelling ATC units provide standard ICAO vertical separation from the highest and the lowest flight levels in the assigned block of levels for air refuelling. A horizontal separation minimum between the formation of aircraft participating in air refuelling and other traffic is provided by maintaining minimum 6 NM between the non standard formation envelope occupied by aircraft participating in air refuelling or aircraft flying on the edges of the formation and other traffic.

1.1.5.5 Phraseology used for air refuelling:

- Report starting refuelling;
- Report terminating refuelling;
- Join formation maintaining own separation.

## 1.1.6 FORMATION FLIGHTS

### 1.1.6.1 Standard formation flights

Formation flights can be carried out in accordance with the following conditions and principles:

1.1.6.1.1 Aircraft flying in formation shall be considered as a flight of one aircraft when ATS is provided (emergency service is provided to all aircraft in formation).

1.1.6.1.2 When submitting a flight plan (FPL), registration marks of other aircraft in the formation shall be inserted in field 18 after the abbreviation REG.

1.1.6.1.3 The leader of a formation operating without FPL shall announce registration marks of aircraft in formation when first radio contact is established with the air traffic control unit.

1.1.6.1.4 Responsibility for separation within the formation rests with the formation leader. Distance between aircraft shall not be more than 150 m, while longitudinal or crosswise length of the formation shall not exceed 1 NM and vertically 100 ft.

1.1.6.1.5 In case of break up the formation, the leader of formation shall report this fact to ATS. ATS unit then ensures separations among the aircraft. Radio contact with each aircraft is maintained according to its registration mark.

1.1.6.1.6 Assigned SSR code shall be switched on by formation leader only. Other aircraft of the formation will have their transponders on "STANDBY" code as the formation leader, unless they receive other instructions from ATC unit.

1.1.6.1.7 Minimum radarového rozstupu od skupinového letu se zvyšuje o 2 km (1 NM) a neaplikuje se minimum radarového rozstupu 5,6 km (3 NM) uvedeného v ust. 6.7.3.2.4, Hlavě 6, předpisu L 4444. Pro zajišťování příčných rozstupů na zařízení VOR se úhlový rozstup přiměřeně zvyšuje podle zvážení řídicího letového provozu.

1.1.6.1.8 Příkazy nebo instrukce musí být vedoucímu skupiny předávány dostatečně včas, aby mu to umožnilo vydání příkazů a provedení manévru ostatním pilotům skupinového letu.

1.1.6.1.9 Pokud při provádění skupinového letu v rámci letištního provozu velitel skupinového letu nepožádá, aby byla služba řízení letového provozu poskytována odděleně jednotlivým letadlům, vzlety a přistání jsou prováděny ve skupinách.

#### 1.1.6.1.10 Maximální počet letadel ve skupině

##### 1.1.6.1.10.1 Let podle VFR

- Když jsou všechna letadla vybavena radiostanicí, maximální počet letadel se neomezuje.
- Když vedená letadla nejsou vybavena radiostanicí, je maximální počet letadel ve skupině 4.

##### 1.1.6.1.10.2 Let podle IFR

- Při letech IFR musí být všechna letadla ve skupině vybavena pro lety IFR a posádka musí mít kvalifikaci pro lety IFR.
- Let skupiny podle IFR musí být proveden za podmínek VMC a maximální počet letadel ve skupině se neomezuje.
- Vedoucí skupiny odpovídá za provedení přípravy k letu každého člena skupiny a za provedení letu skupiny. Je povinen stanovit postupy jednotlivým členům skupiny pro vzlet, průlet oblačností při stoupání i klesání, přistání i vlastní let, včetně postupů pro případ nouze nebo pro případ, že ve skupinovém letu nebude možno pokračovat z jakýchkoliv důvodů.
- Za rozhodnutí a provedení letu ve skupině podle pravidel VFR nebo IFR s ohledem na meteorologickou situaci odpovídá vedoucí skupiny, který podal FPL.

#### 1.1.6.2 Nestandardní skupinové lety

1.1.6.2.1 Lety v nestandardních skupinách na tratích ATS jsou ve vzdušném prostoru České republiky povolovány pouze vojenským letadlům. Následující postupy se uplatňují pouze, pokud budou těmto letadlům poskytovány služby ATS civilními stanovišti ATS.

1.1.6.2.2 V případě, že se provádí let v nestandardní skupině, musí být v letovém plánu uveden počet a typ (typy) letadel. V poli 18 letového plánu musí být uvedeno: "RMK/FORMATION WITH (volací znaky) IN THE BLOCK FLxxx TO FLxxx".

1.1.6.2.3 Vedoucí nestandardní skupiny je povinen ohlásit na provozním kmitočtu příslušného stanoviště ATC nejpozději 5 minut před vstupem do FIR Praha následující:

- typ formace (např. "IN TRAIL");
- vzdálenost mezi vedoucím a posledním členem skupiny (celkovou délku skupiny), případně šířku skupiny, pokud je větší než 1 NM;
- počet letadel;
- počet požadovaných hladin;
- polohu a čas očekávaného rozdělení formace.

1.1.6.2.4 Jestliže ATC nestanoví jinak, zapnutí přiděleného kódu SSR a komunikaci s ATC provádí jen vedoucí skupiny (tankovací letadlo).

1.1.6.1.7 Minimum radar separation from formation flight is increased by 2 km (1 NM) and minimum radar separation 5,6 km (3 NM), as per paragraph 6.7.3.2.4, Chapter 6, ICAO DOC 4444 is not applied. For ensuring lateral separations to VOR facility, angle separation is increased adequately at the air traffic controller discretion.

1.1.6.1.8 Orders or instructions to the formation leader shall be given in sufficient time to enable him to give orders to be executed by other pilots of his formation.

1.1.6.1.9 Take-offs and landings are carried out in a formation unless the formation leader requests to provide air traffic service separately for each aircraft in the formation when a formation flight is carried out within aerodrome traffic.

#### 1.1.6.1.10 Maximum number of aircraft in formation

##### 1.1.6.1.10.1 VFR flight

- Maximum number of aircraft in the formation is not limited if all aircraft are equipped with a radio.
- If the lead aircraft are not equipped with a radio, maximum number of aircraft in the formation is four.

##### 1.1.6.1.10.2 IFR flight

- For IFR flights all aircraft in the formation have to be equipped for IFR flights and crew shall have an IFR qualification.
- IFR formation flights shall be carried out under VMC conditions and maximum number in the formation is not limited.
- The leader of the formation is responsible for pre-flight briefing of each member of the formation flight and for execution of the flight. He shall state procedures to each member of formation for take-off, for flight through clouds during climb and descend, cruise and landing including emergency procedures, or when for any reason the formation flight will be discontinued.
- The responsibility for decision and performance of formation VFR or IFR flight with respect to meteorological conditions rests with the formation leader.

#### 1.1.6.2 Non-standard formation flights

1.1.6.2.1 Only military aircraft obtain clearance to operate in non-standard formations along ATS routes within the airspace of the Czech Republic. The following procedures shall be applied only when civilian ATS units provide ATS services to these aircraft.

1.1.6.2.2 When aircraft operate in a non-standard formation, a number and type of aircraft shall be inserted in a flight plan. Information given under Item 18 of the flight plan shall be: "RMK/FORMATION WITH (call signs) IN THE BLOCK FLxxx TO FLxxx".

1.1.6.2.3 A non-standard formation leader shall report, at the latest 5 minutes prior to entering FIR Praha, on the appropriate ATC unit operational frequency the following:

- Type of the formation (e.g. "IN TRAIL");
- Distance between the formation leader and the last aircraft in the formation (the overall formation length) and the width of the formation, if exceeding 1 NM;
- Number of aircraft;
- Number of required levels;
- Location and time of expected break-up of the formation.

1.1.6.2.4 Unless otherwise instructed by ATC, only the formation leader (tanker aircraft) shall switch on assigned SSR code and communicate with ATC.

1.1.6.2.5 Let v nestandardní skupině smí být proveden pouze na základě vydaného povolení ATC. Za dodržení rozstupů mezi letadly v nestandardní skupině je odpovědný vedoucí takové skupiny.

1.1.6.2.6 Plánované/vyžádané rozdělení skupiny může být provedeno pouze na základě povolení ATC. V případě, že rozdělení skupiny bylo ATC povoleno, za zajištění rozstupů mezi letadly skupiny odpovídá vedoucí skupiny až do okamžiku splnění podmínek vydaného povolení ATC. ATC použije fráze: KLESEJTE/STOUPEJTE DO FL XXX, UDRŽUJTE VLASTNÍ ROZSTUP AŽ DO DOSAŽENÍ/KŘÍŽOVÁNÍ FL XXX.

1.1.6.2.7 V případě rozpadu skupiny (neplánovaného/ nevyžádaného) musí být tato skutečnost ohlášena stanovišti ATC. Vedoucí skupiny nadále odpovídá za zajištění rozstupů mezi letadly skupiny až do okamžiku splnění podmínek povolení ATC. ATC poskytuje informaci o ostatním provozu, které má k dispozici až do doby, kdy je schopen zajistit standardní ICAO rozstupy.

## 1.1.7 PRAVIDLA PRO PROVÁDĚNÍ AKROBATICÝCH LETŮ

1.1.7.1 Na základě ustanovení 3.1.7 Předpisu L 2 - Pravidla létání stanovil Úřad pro civilní letectví (ÚCL) následující pravidla:

- a) Způsobilost letadla určeného k provádění akrobatických letů musí být osvědčena příslušným úřadem.
- b) Velitelem letadla provádějícího akrobatický let musí být pilot s příslušnou kvalifikací pro akrobacii (ACR) nebo pilot při výcviku akrobacie dle ÚCL schválené osnovy. Požadavky na kvalifikaci ACR neplatí pro výcvik a přezkušování jednotlivých prvků obsažených ve výcvikových osnovách základního výcviku.
- c) Samostatné akrobatické lety může pilot provádět na základě rozhodnutí oprávněného instruktora a jím provedeného zápisu do zápisníku letů.
- d) Letová posádka letadla i jakákoli jiná osoba na palubě při akrobatickém letu musí být vybavena záchrannými padáky.
- e) Akrobatický let se nesmí provádět nad hustě zastavěnými místy, nad shromážděním osob na volném prostranství, nad veřejně přístupnou částí letiště nebo v případě leteckého veřejného vystoupení nad prostorem pro diváky až ke stanovené mezi vystoupení;  
Místo pro akrobatický let je třeba zvolit s ohledem na hluková či jiná omezení uveřejněná v AIP ČR, VFR příručka České republiky, daná letištním řádem letiště nebo sdělená dispečerem AFIS, stanovištěm Poskytování informací známému provozu nebo stanovištěm ATC. Během akrobatického letu musí být k dispozici plocha vhodná pro případné nouzové přistání.
- f) Akrobatický let se nesmí provádět bez souhlasu provozovatele letiště s ohledem na hustotu a druh ostatního provozu na letišti, v CTR nebo v ATZ. Provozovatel letiště je oprávněn vydat pilotovi pro akrobatický let časové, případně prostorové omezení.
- g) Není-li ÚCL schváleno jinak, nesmí být akrobatický let prováděn:
  - ve výšce nižší než 600 m AGL pro letouny a vrtulníky;
  - ve výšce nižší než 400 m AGL pro kluzáky.

Úřad pro civilní letectví může jednotlivým pilotům schválit akrobatické vystoupení s výškou menší - viz "Podmínky pro pořádání leteckých veřejných vystoupení", zveřejněné na internetových stránkách ÚCL, <http://www.caa.cz>.

1.1.6.2.5 Flights in non-standard formations can be conducted only on the basis of ATC clearance. The formation leader is responsible for maintaining separation between aircraft in the formation.

1.1.6.2.6 Planned/required split of the formation can be conducted only upon an ATC clearance. In case the split of the formation has been approved by ATC, responsibility for separations among the formation aircraft rests with the formation leader until the conditions given by ATC clearance have been fulfilled. The ATC will use the phrase: DESCEND/CLIMB TO FL XXX MAINTAINING OWN SEPARATION UNTIL REACHING/CROSSING FL XXX.

1.1.6.2.7 In case of the formation break up (non-planned/non-required), this fact must be reported to the ATC. The formation leader remains responsible for separations among the formation aircraft until the conditions given by ATC clearance have been fulfilled. ATC provides available information about other traffic until the ATC is able to provide standard ICAO separations.

## 1.1.7 RULES FOR CONDUCTING OF AEROBATIC FLIGHTS

1.1.7.1 The Civil Aviation Authority of the Czech Republic (CAA CZ) has specified the following rules on the basis of paragraph 3.1.7 of Annex 2 - Rules of the Air:

- a) The airworthiness of aircraft performing an aerobatic flight shall be approved by competent authority.
- b) Pilot-in-command of the aircraft performing an aerobatic flight shall be the pilot with the appropriate qualification for aerobatics or the pilot in training of aerobatics (ACR) according to training scheme approved by CAA CZ. Requirements for aerobatic flights qualification does not apply to the training and test of particular manoeuvres included in the training scheme of the basic training.
- c) Pilot may carry out solo aerobatic flight pursuant to decision of the approved instructor and it shall be recorded in the pilot's logbook.
- d) During aerobatic flights the crew and any other person on board shall be equipped with emergency parachutes.
- e) Aerobatic flights shall not be performed over congested areas, an open-air assembly of persons, above a part of the airport open to public, or in case of a public performance above the area for spectators up to the defined boundary of flying displays;  
The place for aerobatic flights should be chosen with regards to noise and other restrictions published in the AIP of the Czech Republic, VFR manual of the Czech Republic, set by the airport regulations of the airport or reported by the AFIS operator, Providing information to known traffic or by the ATS unit. An area suitable for possible emergency landing during aerobatics shall be available.
- f) The aerobatic flight shall not be performed without approval of the aerodrome operator regarding to density and type of other operations at aerodrome, in CTR or ATZ. The aerodrome operator may issue to the pilot time or airspace restriction to perform aerobatic flight.
- g) Unless otherwise approved by the CAA CZ, the aerobatic flight shall not be performed:
  - at a height less than 600 m AGL for airplanes and helicopters;
  - at a height less than 400 m AGL for gliders.

The Civil Aviation Authority can approve aerobatics in lower heights for individual pilots - see "Conditions for the organization of flying displays" published on CAA CZ website in Czech language, <http://www.caa.cz>.

- h) Letová dohlednost při akrobatickém letu v prostoru třídy G musí být nejméně 3 km; toto neplatí pro letecké veřejné vystoupení nebo soutěž, kdy je příslušný vzdušný prostor vyhlášen jako omezený prostor.

*Poznámka: definice akrobatického letu viz předpis L 2 - Pravidla létání.*

### 1.1.8 PRAVIDLA PRO SHAZOVÁNÍ PŘEDMĚTŮ, ROZPRAŠOVÁNÍ SYPKÝCH HMOT A TEKUTIN Z CIVILNÍCH LETADEL

Na základě ustanovení 3.1.4 předpisu L 2 - Pravidla létání stanovil Úřad pro civilní letectví Č.R. následující pravidla:

1.1.8.1 Činnosti, které je možno při dodržení stanovených podmínek provádět bez zvláštního povolení:

- Seskoky parašutistů a shazování flér při dodržení podmínek stanovených ve Směrnici pro provádění sportovního parašutismu vydané Úřadem pro civilní letectví pod označením CAA-LP-001-0/96.
- Shazování propagačních letáků max. rozměru A 5, prováděné provozovateli, oprávněnými k provozování leteckých prací, kteří mají tuto činnost uvedenou v Provozní specifikaci a v Provozní směrnici.
- Shazování zátěže z volných balónů a to pouze ve formě jemného písku nebo vypouštění vodní zátěže z kluzáků.
- Rozprašování a postřikování v zemědělství, lesním hospodářství a při ochraně životního prostředí oprávněnými provozovateli k provádění těchto činností schváleným aplikačním zařízením; činnost musí být uvedena v Provozní specifikaci a v Provozní směrnici provozovatele; tuto činnost musí provádět piloti pro tuto speciální činnost vyškoleni a oprávněni; letecky mohou být aplikovány pouze látky schválené ministerstvem zemědělství a za jejich správnost použití a dávkování odpovídá objednavatel těchto prací.
- Hašení lesních požárů oprávněnými provozovateli k provádění těchto činností schválenými letadly se schváleným aplikačním zařízením; činnost musí být uvedena v Provozní specifikaci a v Provozní směrnici provozovatele; tuto činnost musí provádět piloti pro tuto speciální činnost vyškoleni a oprávněni.

1.1.8.2 Pokud jsou činnosti a) - e) prováděny v prostoru tříd C nebo D musí velitel letadla získat letové povolení od příslušného stanoviště řízení letového provozu.

1.1.8.3 Jiné shazování z civilních letadel než je výše uvedené, může být povoleno pouze na základě žádosti, podané leteckým provozovatelem u Úřadu pro civilní letectví, nejméně 30 dní před předpokládaným termínem požadované činnosti.

Žádost musí obsahovat zejména:

- název provozovatele
- důvod požadované činnosti a údaje o objednateli shozu
- vymezení prostoru shozu a jeho případné uzavření, omezení vstupu a označení
- označení, počet, popř. vzorek shazovaných předmětů a jejich podrobný popis (váha, rozměr, tvar, materiál) a vyjádření odborné instituce, pokud je potřeba
- typ letadla určeného ke shozu

- h) Fligh visibility during an aerobatic flight within class G airspace shall be at least 3 km; this does not apply to an open-air performance or competition, where relevant airspace has been declared a restricted area.

*Note: definition of the aerobatic flight - see Annex 2 - Rules of the air.*

### 1.1.8 RULES FOR DROPPING OF OBJECTS, SPRAYING WITH LOOSE MATERIAL AND LIQUIDS FROM CIVIL AIRCRAFT

The Civil Aviation Authority of the C.R. has specified the following rules on the basis of paragraph 3.1.4 of Annex 2 - Rules of the Air:

1.1.8.1 By adhering to the specified conditions the following activities may be carried out without special permission:

- Parachute descents and dropping of flares under conditions specified in The Instruction For Carrying Out Sports Parachute Jumping issued by the Civil Aviation Authority indicated as CAA-LP-001-0/96.
- Dropping of advertising leaflets of max. size A 5 performed by operators authorized for conducting of aerial works, who have this activity specified in The Operational Specification and in The Operational Instruction.
- Dropping of ballast from untethered balloons but only in form of fine sand, or jettisoning of water ballast from gliders.
- Aerial spraying in agriculture, forestry and environmental works by operators authorized for these activities with certified application equipment; the activity has to be listed in The Operational Specification and in The Operational Instruction of the operator, and has to be performed by pilots, who are fully trained and licensed for this special activity. Only substances authorized by the Ministry of Agriculture can be applied by air and responsibility for their correct use rests with the person who commissioned these works.
- Extinguishing of forest fires performed by operators authorized for this activity with certified aircraft having certified application equipment; the activity has to be listed in The Operational Specification and in The Operational Instruction of the operator; and has to be performed by pilots who are fully trained and licensed for this special activity.

1.1.8.2 If the activities from paragraph a) to paragraph e) are carried out within airspace classes C or D the pilot-in-command has to obtain ATC clearance from an appropriated ATC unit.

1.1.8.3 Any other dropping from civil aircraft than listed above may be approved by the Civil Aviation Authority based on a request submitted by operator no less than 30 days before the planned date of the requested activity.

The request must include above all:

- the name of the aircraft operator
- the reason for the requested activity and information about the customer of dropping
- the definition of a dropping area and its contingent closing, a restriction of entry and designation
- the designation, quantity, eventually a sample of dropped subjects and their detailed specification (weight, dimension, shape, material) and a conclusion of skilled authority if it is necessary
- type of aircraft specified for dropping



- f) místo vzletu a přistání letadla, dny provedení
- g) podpis statutárního zástupce

V případě povolení shozu na základě žádosti, musí provozovatel civilního letadla dodržet stanovené podmínky a kromě toho je povinnen:

- zabezpečit, že budou shazovány jen předměty schválené a ve stanoveném počtu (dávkách)
- poučit osoby, které provádějí shazování předmětů, o chování za letu

1.1.8.4 Velitel letadla je povinnen provést let za účelem shozu předmětů podle stanovených podmínek a podle českých letecko-provozních předpisů a během letu mít u sebe povolení k provádění shozu předmětů.

1.1.8.5 Osoby, provádějící shoz jsou povinny za letu uposlechnout pokynů velitele letadla o chování za letu a o způsobu shozu předmětů.

1.1.8.6 Nebude-li možno dodržet podmínky pro bezpečné shazování předmětů z civilního letadla je provozovatel nebo velitel letadla povinnen od shozu upustit.

## 1.1.9 VYUŽÍVÁNÍ VZDUŠNÉHO PROSTORU ČR

Využívání vzdušného prostoru v České republice je prováděno v souladu s nařízením Komise (ES) č. 2150/2005, kterým se stanoví společná pravidla pro pružné užívání vzdušného prostoru (FUA), a je dále upraveno dle § 44, 44a, 44b a 44c zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a Vyhláškou č. 108/ 1997 Sb.

### 1.1.9.1 Management vzdušného prostoru v ČR

1.1.9.1.1 Management vzdušného prostoru (ASM) je řešen v souladu s právními dokumenty uvedenými v ustanovení 1.1.9 a se strategií států ECAC a jejich koncepcí pružného užívání vzdušného prostoru (FUA).

1.1.9.1.2 ASM je realizován v úrovních:

- strategické ASM 1
- předtaktické ASM 2
- taktické ASM 3

#### 1.1.9.1.2.1 Strategická úroveň ASM 1

Tuto úroveň vykonává Úřad pro civilní letectví (dále jen Úřad) v dohodě s Ministerstvem obrany v souladu s nařízením Komise (ES) č. 2150/2005, čl. 4 za přispění Komise ASM (dále KASM). „Politika uspořádání vzdušného prostoru České republiky“ (dále jen Politika), popisuje odpovědné orgány, jejich odpovědnosti a zásady, týkající se společného civilně-vojenského strategického plánování využití vzdušného prostoru ČR. Politika je schvalována ÚCL, po konzultaci s MD (Ministerstvo dopravy) a MO (Ministerstvo obrany), zastoupeného ODVL SDK MO (Odbor dohledu nad vojenským letectvím, Sekce dozoru a kontroly Ministerstva Obrany).

Za účelem společných konzultací, formulací rad a názorů při uspořádání vzdušného prostoru na pracovní úrovni zřizuje KASM Konzultační skupinu ASM (KSASM).

- f) the location of departure and arrival of aircraft, the days of carrying out
- g) the signature of statutory representative

In case of a dropping approved based on a request the civil aircraft operator shall adhere to the conditions specified in the approval for dropping and also shall:

- ensure that only approved objects are dropped and in the authorised quantity (batches)
- instruct the persons carrying out the dropping of objects about their behaviour during flight

1.1.8.4 The pilot-in-command shall carry out the flight in accordance with specified conditions and Czech national aeronautical operational regulations. He shall have relevant authorisation for dropping of objects with him.

1.1.8.5 Crew members dropping the objects shall follow the pilot-in-command instructions concerning behaviour during flight and the method of dropping objects.

1.1.8.6 If it becomes impossible to adhere to the conditions for safe dropping of objects from civil aircraft, the operator or pilot-in-command shall cease the dropping.

## 1.1.9 USE OF AIRSPACE OF THE CZECH REPUBLIC

Use of airspace of the Czech Republic is carried out in compliance with the Commission Regulation (EC) No. 2150/2005 by which the common rules for the flexible use of airspace (FUA) are established and is further regularized by provisions §44, 44a, 44b and 44c Act. No. 49/1997 Coll. on Civil Aviation and Decree No. 108/1997 Coll.

### 1.1.9.1 Airspace Management in the Czech Republic

1.1.9.1.1 Airspace Management (ASM) is treated in accordance with the legal documents referred above in 1.1.9 and with the strategy of ECAC states and their FUA Concept.

1.1.9.1.2 ASM is realised at three levels:

- strategic ASM 1
- pre-tactical ASM 2
- tactical ASM 3

#### 1.1.9.1.2.1 Strategic level - ASM 1

This level is provided by Civil Aviation Authority (thereinafter CAA) together with the Ministry of Defence and according to the Regulation (EC) No. 2150/2005, Article 4 in cooperation with ASM Commission (hereinafter KASM). "Airspace Management Policy of the Czech Republic (hereinafter The Policy) describes responsible authorities, its responsibilities and principles related to joint civil-military strategic planning of Czech airspace use. The Policy is approved by CAA after consultation with Ministry of Transport and Ministry of Defense, represented by ODVL SDK MO (Military Aviation Authority, Supervision and Inspection Division of Ministry of Defence).

In order to consult and form ideas and suggestions within working level of airspace management, Consulting Group of ASM (KSASM) is founded by KASM.

KASM poskytuje stanoviska odpovědným orgánům, po projednání v rámci KSASM:

- k rozdělení vzdušného prostoru ČR za účelem bezpečného provádění letů a účinného poskytování leteckých služeb a
- k žádostem na dočasné vyhrazení částí vzdušného prostoru k létání jednoho uživatele nebo kategorií uživatelů, jestliže vyhrazení přesáhne dobu 24 hodin v průběhu tří dnů po sobě jdoucích ode dne vyhrazení, a nejedná se o prostory publikované v AIP ČR, ENR 5.

Kontakt:

Úřad pro civilní letectví  
Sekce provozní  
K letišti 1149/23  
160 08 Praha 6

### Postupy pro plánování prostorů – úroveň ASM 1

Uživatelé vzdušného prostoru se žádají, aby předkládali požadavky na Úřad v těchto případech:

- požadavky na omezení nebo zákaz užívání vzdušného prostoru;
- požadavky na vyhrazení části vzdušného prostoru, přesáhne-li doba vyhrazení 24 hodin v průběhu tří dnů po sobě jdoucích ode dne vyhrazení, a nejedná se o prostory publikované v AIP ČR ENR 5 (prostory "AMC manageable").

Žádost o dočasné vyhrazení částí vzdušného prostoru, které podléhají schválení Úřadem dle § 44 odst. 2, 3, 5, 6 zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, musí být předloženy Úřadu nejpozději 60 dnů předem dnem, od něhož je vyhrazení požadováno.

Žádosti o dočasné vyhrazení částí vzdušného prostoru musí obsahovat náležitosti v souladu s § 16 Vyhlášky č. 108/1997 Sb. Vertikální vymezení požadovaného vzdušného prostoru musí být v souladu s AIP ČR ENR 1.1.9.5.5.

*Poznámka: S ohledem na termíny pravidelných jednání KASM (<http://www.caa.cz/letiste/asm>) a administrativní lhůty plynoucí ze správního řádu, je doporučeno předkládat žádosti s větším předstihem než požadovaných 60 dnů, nejlépe 85 dní.*

#### 1.1.9.1.2.2 Předtaktická úroveň ASM 2

Tuto úroveň vykonává pracoviště AMC ČR v souladu s nařízením Komise (ES) č. 2150/2005, čl. 5.

AMC ČR přijímá žádosti na vyhrazení částí vzdušného prostoru podané prostřednictvím webové aplikace AisView, AFTN, faxem nebo e-mailem.

- AMC ČR rozhoduje o žádostech uživatelů vzdušného prostoru na dočasné vyhrazení částí vzdušného prostoru pro létání jednoho uživatele nebo kategorií uživatelů, jestliže vyhrazení nepřesáhne dobu 24 hodin v průběhu tří dnů po sobě jdoucích ode dne vyhrazení, a nejedná se o prostory publikované v AIP ČR ENR 5.
- AMC ČR rozhoduje o žádostech uživatelů vzdušného prostoru na dočasné vyhrazení částí vzdušného prostoru v prostorech AMC-manageable publikovaných v AIP ČR ENR 5.

After consultations within KSASM, KASM provides its viewpoints to responsible authorities on:

- Czech airspace management in order to conduct flights safely and provide aeronautical services efficiently and
- requests for temporary reservation of parts of airspace to an one user or category of users if the areas are not published in AIP CR, ENR 5 and time of reservation exceeds 24 hours during three consecutive days since the day of reservation.

Contact:

Civil Aviation Authority  
Aeronautical Operations Division  
K letišti 1149/23  
160 08 Praha 6

### Area planning procedures - ASM 1 level

Airspace users are requested to submit applications to CAA in these cases:

- requirements for restriction or prohibition of the use of an airspace;
- requirements for temporary reservation of parts of airspace, where reservation period exceeds 24 hours during three consecutive days from the day of reservation and the areas are not areas published in AIP CR ENR 5 ("AMC manageable" areas).

Request for a temporary reservation of parts of airspace, subject to approval by the Authority pursuant to § 44 paragraph 2, 3, 5, 6 of Act No. 49/1997 Coll., on Civil Aviation, must be submitted to the Authority no later than 60 days before the date from which the reservation is required.

Requests for temporary airspace reservation must include all elements in accordance with § 16 of Decree No. 108/1997 Coll MD. Vertical limitation of requested airspace must be in accordance with AIP CR ENR 1.1.9.5.5.

*Note: Considering the terms of regular KASM meetings (<http://www.caa.cz/letiste/asm>) and deadlines resulting from administrative code, it is recommended to submit requests more than the requested minimum of 60 days ahead, 85 days ideally.*

#### 1.1.9.1.2.2 Pre-tactical level - ASM 2

This level is performed by AMC CR in accordance with Commission Regulation (EC) No. 2150/2005, Article 5.

AMC CR accepts applications for reservation of parts of airspace submitted through the web application AisView, AFTN, fax or e-mail.

- AMC CR considers requests of airspace users for the temporary reservation of areas used for flying of one user or category of users, where reservation period does not exceed 24 hours during three consecutive days from the day of reservation and the areas are not published in AIP CR ENR 5.
- AMC CR considers requests of airspace users for the temporary reservation of areas published in AIP CR ENR 5 (AMC manageable areas).

V případě konfliktu požadavku s již existujícími strukturami, nebo konfliktu mezi dvěma požadavky, AMC ČR rozhoduje podle priorit v souladu s § 16 odst. 6 Vyhlášky č. 108/1997 Sb.

In the event of a conflict of a requirement with already existing requirements or conflict between the two reservations, AMC CR decides according to priorities in accordance with § 16 paragraph 6 of Decree No 108/1997 Coll MD.

Schválené požadavky na vyhrazení částí vzdušného prostoru podle písm. a) se publikují ve zprávě NOTAM a AUP, podle písm. b) se publikují v AUP/UUP.

Approved requirements for temporary reservation of the part of airspace stated in part a) are published via NOTAM and AUP; those stated in part b) are published in AUP/UUP.

Kontakt:

AMC ČR

Civilní část:

☎ 220 373 954,  
☎ 220 374 259,  
AFTN LKAAZAMC,  
✉ amcp Praha@ans.cz  
🌐 <http://aisview.rlp.cz/>

Vojenská část:

☎ 220 374 490, 601 579 564,  
☎ 973 212 824  
AFTN LKPRYWYX  
✉ mamc@army.cz

### Postupy pro plánování vzdušných prostorů – úroveň ASM 2

Uživatelé dočasně vyhrazených prostorů, nepřesáhne-li doba vyhrazení 24 hodin v průběhu tří dnů po sobě jdoucích ode dne vyhrazení a nejedná-li se o prostory publikované v AIP ČR ENR 5, se žádají, aby:

- předkládali pracovišti AMC ČR žádosti na vyhrazení vzdušného prostoru 7 pracovních dní před zamýšleným konáním (D - 7 pracovních dní) do 1000 UTC.

Požadavky o dočasné vyhrazení částí vzdušného prostoru musí obsahovat:

- účel a charakter činnosti, pro kterou je vyhrazení vyžadováno;
- časové vymezení vyhrazení, datum a čas zahájení a ukončení činnosti, pro kterou je vyhrazení vyžadováno, časy se uvádí podle UTC;
- prostorové vymezení vyhrazení pomocí zeměpisných souřadnic ve Světovém geodetickém systému - 1984 (WGS-84) doplněné o místopisné označení každého bodu podle letecké mapy ICAO;
- výškové vymezení vyhrazení uváděné v hladinách používaných v letectví: letové hladiny, nadmořské výšky nebo výšky nad zemí podle ustanovení ENR 1.1.9.3.1;
- identifikaci subjektu odpovědného za vydání povolení vstupu či průletu vyhrazeným prostorem, včetně telefonického spojení, volacího znaku a používaného kmitočtu.

Přílohou žádosti je mapový zakres nebo schéma prostoru požadovaného k vyhrazení v elektronické podobě.

V případě konfliktu požadavku s již existujícími strukturami vzdušného prostoru ČR, nebo konfliktu mezi dvěma požadavky AMC ČR rozhoduje podle priorit v souladu s § 16 odst. 6 Vyhlášky č. 108/1997 Sb. a zveřejněnou Politikou.

Contact:

AMC Czech Republic

Civil part:

☎ +420 220 373 954,  
☎ +420 220 374 259,  
AFTN LKAAZAMC,  
✉ amcp Praha@ans.cz  
🌐 <http://aisview.rlp.cz/>

Military part:

☎ +420 220 374 490, +420 601 579 564,  
☎ +420 973 212 824  
AFTN LKPRYWYX  
✉ mamc@army.cz

### Planning procedures for airspace use - ASM 2 level

Users of temporary reserved areas, where reservation period does not exceed 24 hours during three consecutive days from the day of reservation and the areas are not published in AIP CR ENR 5 are requested to:

- submit to the AMC CR the application for reservation of airspace 7 working days before the proposed activity (D - 7 working days), not later than 1000 UTC.

Requirements for temporary reservation of part of airspace, shall include:

- purpose and nature of the activity for which the reservation is required;
- timing of the reservation, the date and time of commencement and completion of the activity for which the reservation is required, the time is reported in UTC;
- horizontal limits of reserved area in World Geodetic System coordinates - 1984 (WGS-84) supplemented by geographic identification of each location according to Aeronautical Chart ICAO;
- vertical limits of reserved area specified in levels used in aviation: flight levels, altitudes or heights according to ENR 1.1.9.3.1;
- identification of the subject responsible for issuing permission to enter or fly through the reserved airspace, including telephone contact, call sign and frequency used.

Attachment to the application is a map plotting or an outline of the requested area in electronic form.

In the event of a conflict of a requirement with already existing Czech airspace structures, or conflict between the two requirements, AMC CR decides according to priorities in accordance with § 16 paragraph 6 of Decree No. 108/1997 Coll MD and published Policy.

Uživatelé vyhrazených prostorů publikovaných v AIP ČR ENR 5 (prostory "AMC manageable") se žádají, aby:

- předkládali pracovišti AMC ČR žádosti na vyhrazení vzdušného prostoru den před zamýšleným konáním (D-1) do 1000 UTC.

Požadavky o dočasné vyhrazení částí vzdušného prostoru musí obsahovat:

- a) označení prostoru, který je vyžadován (dle AIP);
- b) časové vymezení vyhrazení, datum a čas zahájení a ukončení činnosti, pro kterou je vyhrazení vyžadováno, časy se uvádí podle UTC;
- c) výškové vymezení vyhrazení (s využitím výšek používaných v letectví);
- d) další doplňující údaje (v případě potřeby).

#### 1.1.9.1.2.3 Taktická úroveň ASM 3

Tuto úroveň vykonávají příslušná civilní a vojenská stanoviště ATS a AMC ČR v souladu s nařízením Komise (ES) 2150/2005, čl. 6. V reálném čase aktivují a deaktivují dočasně vyhrazené části vzdušného prostoru (dle AUP/UUP), nebo provádí přerozdělení prostorů uživatelům za účelem jejich efektivnějšího využití. Aktivování/deaktivování prostoru (podle AUP/UUP) provádí podle oznámení uživatele prostoru o jeho skutečném využití.

### Postupy pro využívání vzdušných prostorů – úroveň ASM 3

Uživatelé vyhrazených prostorů jsou povinni:

- využívat vzdušný prostor podle toho, jak byl přidělen pracovištěm AMC ČR a v souladu s ustanovením AIP ČR ENR 1.1.9.3.2;
- cestou pracoviště FIC Praha:
  - a) aktivovat vyhrazený prostor nejpozději 20 minut před zahájením činnosti v tomto prostoru;
  - b) deaktivovat vyhrazený prostor neprodleně po přerušení činnosti v tomto prostoru na dobu delší než 1 h;  
*Poznámka: Přerušení činnosti na předpokládanou dobu 1 h a méně se neoznamuje;*
  - c) zrušit vyhrazený prostor neprodleně po ukončení činnosti v prostoru nebo po rozhodnutí o nevyužití prostoru.

*Poznámka: Pokud uživatel nebude aktivovat vyhrazený prostor, bude tento prostor považován za volný prostor a jiné lety budou moci vstoupit do tohoto prostoru bez omezení.*

#### 1.1.9.2 Dočasné vyhrazení vzdušného prostoru

1.1.9.2.1 Vyhrazení se vzdušné prostory, které jsou spravovány AMC ČR, a které jsou v AIR ČR ENR 5 definované jako "AMC manageable".

U prostorů, které nejsou spravovány AMC ČR (nejsou "AMC manageable") je dobou jejich aktivace doba publikovaná v AIP ČR.

Plánovaná doba aktivace a podmínky pro využití prostorů AMC manageable se publikují denně v AUP (Plán využití vzdušného prostoru).

Users of reserved areas published in the AIP CR ENR 5 ("AMC manageable" areas) are requested to:

- submit requests for airspace reservation to the AMC CR on the day before the proposed activity (D-1), not later than 1000 UTC .

Requirements for temporary reservation of part of airspace shall include:

- a) designation of required area (according to AIP);
- b) timing of the reservation, the date and time of commencement and completion of the activity for which the reservation is required, the time is reported in UTC;
- c) vertical limits of reserved area (using levels used in aviation);
- d) additional supplementary data (when required).

#### 1.1.9.1.2.3 Tactical level - ASM 3

This level is performed by appropriate civil and military ATS units and AMC CR in accordance with the Commission Regulation (EC) No. 2150/2005, Article 6. In real time they activate and deactivate temporary reservation of the areas (according to AUP/UUP) or they re-allocate the areas to other users to allow for their more efficient usage. Activation/deactivation of an area (according to AUP/UUP) is based on notification by the user about real usage of the assigned airspace.

### Airspace use procedures - ASM 3 level

Users of reserved areas are obligated to:

- use the airspace in accordance with the AMC CR allocation and according to AIP CR ENR 1.1.9.3.2;
- through the FIC Praha:
  - a) activate the reserved area not later than 20 minutes before commencing the activity within the area;
  - b) deactivate the reserved area immediately whenever the particular activity is suspended within the area for more than 1 h;  
*Note: The interruption of the activity for 1 h and less is not reported;*
  - c) cancel the reserved area immediately after termination of the activity in the area or after the decision on non-use of the area.

*Note: If the user does not activate the restricted area, this area will be treated as free space and other flights being allowed to enter this area without restriction.*

#### 1.1.9.2 Temporary Airspace Allocation Process

1.1.9.2.1 Airspace managed by AMC and identified as "AMC manageable" areas in AIP CR ENR 5 are allocated.

Activation time of areas not managed by AMC (not "AMC manageable") is published in the AIP CR.

Planned hours of activity and conditions for the use of AMC manageable areas are published daily in the Airspace Use Plan (AUP).

1.1.9.2.2 Požadavky uživatelů na dočasné vyhrazení částí vzdušného prostoru k využití, které nejsou publikovány v AIP, se publikují cestou NOTAM nebo AIP SUP a odkaz na příslušnou publikaci je rovněž uveden v AUP.

1.1.9.2.3 Časové parametry pro aktivaci prostorů "AMC manageable".

Aktivační doby jsou definované následovně:

- 1) Publikovaná doba - zahrnuje maximum možného času aktivace; je publikována v ENR 5 ve sloupci "Poznámky".
- 2) Plánovaná doba - je doba publikovaná v AUP; její rozsah nepřesahuje publikovanou dobu.
- 3) Skutečná doba aktivace - je skutečné časové využití prostoru, které oznámí uživatel prostoru, který provádí činnost; její rozsah nepřesahuje plánovanou dobu, která je uvedena v AUP.

1.1.9.2.4 Vertikální hranice pro plánování a aktivaci prostorů AMC "Manageable" se stanovují podle ustanovení ENR 1.1.9.3.1.

### 1.1.9.3 Zásady pro plánování a využívání vertikálních hranic vzdušných prostorů

1.1.9.3.1 Uživatelé vzdušného prostoru se žádají, aby plánovali vertikální využívání vzdušného prostoru následovně:

- do 1000 ft AGL využívat výšky AGL;
- nad 1000 ft AGL do 5000 ft AMSL používat IFR hladiny v souladu s AIP ČR, ENR 1.7.5;
- nad 5000 ft AMSL do FL 290 používat VFR hladiny v souladu s AIP ČR, ENR 1.7.5;
- od FL 290 do FL 410 používat číslo vyjadřující mezihladinu mezi IFR letovými hladinami končící číslovkou "5" (FL 295 - FL 405);
- nad FL 410 používat číslo vyjadřující mezihladinu mezi IFR letovými hladinami končící číslovkou "0" (FL 420 - FL 660).

1.1.9.3.2 Za účelem zajištění bezpečné separace letecké činnosti uvnitř přiděleného prostoru a letového provozu prováděného mimo tento prostor mohou jeho uživatelé využívat přidělený vzdušný prostor minimálně 500 ft (1000 ft nad FL 410) nad spodní hranicí a minimálně 500 ft (1000 ft nad FL 410) pod horní hranicí přiděleného vzdušného prostoru definovaného vertikálně letovou hladinou (tj. nad 5000 ft AMSL) podle ustanovení AIP ČR ENR 1.1.9.3.1.

*Poznámka: Pokud stanoviště ATS musí zajistit větší vertikální rozstup, než je stanoven (např. z důvodu nevybavení letadla pro let v prostoru RVSM nebo pro let skupiny, vypouštění paliva), musí se tento rozstup zajistit v prostoru odpovědnosti daného stanoviště ATS.*

### 1.1.9.4 Kondicionální tratě (CDR) a prostory pro přímé směřování tratí (DCT)

V rámci koncepce FUA jsou vedle stálých tratí ATS vytvářeny kondicionální tratě ATS (CDR) a prostory pro přímé směřování tratí (DCT). Seznam DCT je publikován v AIP SUP (RAD Appendix 4).

1.1.9.2.2 Requirements of users for temporary reservation of parts of airspace not published in AIP, are published via NOTAM or AIP SUP and reference to appropriate publication is also listed in AUP.

1.1.9.2.3 Time parameters for activation of "AMC manageable" areas.

Activation times are defined as follows:

- 1) Published hours - cover the maximum possible activation time; they are published in AIP, ENR 5 in the Remarks column.
- 2) Planned hours - published in the AUP; they are within the published hours.
- 3) Real Activation Time - is the actual period of use of the area known from the area user who performs the activity; it is within the planned hours published in AUP.

1.1.9.2.4 Vertical limits for planning and activation of AMC "Manageable" airspaces are appointed according to ENR 1.1.9.3.1.

### 1.1.9.3 Principles of airspace vertical limits planning and use

1.1.9.3.1 Users of the airspace are required to plan vertical usage of the airspace as follows:

- up to 1000 ft AGL use AGL heights;
- above 1000 ft AGL up to 5000 ft AMSL use IFR levels according to AIP CR, ENR 1.7.5;
- above 5000 ft AMSL up to FL 290 use VFR levels according to AIP CR, ENR 1.7.5 ;
- from FL 290 to FL 410 use number expressing a level between two IFR flight levels ended with digit "5" (FL 295 - FL 405);
- above FL 410 use a number expressing a level between IFR flight levels ended with digit "0" (FL 420 - FL 660).

1.1.9.3.2 In order to assure safe separation of aeronautical activity inside the assigned airspace and air traffic performed outside such an area its users are allowed to use the assigned airspace at least 500 ft (1000 ft above FL 410) over the lower limit and at least 500 ft (1000 ft above FL 410) below the upper limit of the assigned airspace defined vertically by flight level (i.e. over 5000 ft AMSL) according to AIP CR ENR 1.1.9.3.1.

*Note: If an ATS unit has to assure a greater vertical separation than specified, (e.g. for the reason of aircraft not equipped for flight in RVSM airspace or a group flight, fuel jettisoning) such a separation must be assured in the ATS unit's area of responsibility.*

### 1.1.9.4 Conditional Routes (CDRs)

Conditional routes ATS (CDR) and areas for direct routes (DCT) are being created in addition to permanent ATS routes within the FUA concept. DCT list is published in AIP SUP (RAD Appendix 4).

1.1.9.4.1 CDR jsou rozděleny do tří kategorií podle možnosti je plánovat a podle očekávaného stupně aktivace příslušného prostoru.

1.1.9.4.2 CDR 1 - stále plánovatelná CDR během období publikovaného v AIP, není-li ve zprávě EAUP uvedeno jinak

- CDR 1 jsou tratě, od kterých se očekává, že budou k dispozici po většinu času během období publikovaného v AIP.
- Lety na CDR 1 se plánují stejným způsobem jako na stálých ATS tratích během období publikovaném v AIP.
- Uzavírání segmentů tratí CDR 1 může být nahrazeno naplánováním definovaných FUA/EU Restrictions v EAUP. Seznam FUA Restriction je uveden v RAD Appendix 7.
- V případě, že nepoužitelnost CDR 1 bude oznámena krátce předem, přesměrování letů mimo prostor omezující využívání CDR 1 bude provedeno podle instrukcí ATC.

1.1.9.4.3 CDR 2 jsou tratě plánovatelné pouze v období publikovaném ve zprávě EAUP.

- CDR 2 jsou součástí předem stanoveného scénáře tratí, který reaguje na nevyváženost kapacity vzdušného prostoru.

1.1.9.4.4 CDR 3 jsou tratě neplánovatelné.

- CDR 3 jsou publikovány v AIP a jsou použitelné pouze na základě instrukcí ATC.

1.1.9.4.5 Seznam tratí CDR 2 v prostoru ECAC je publikován denně ve zprávě EAUP, která je pro účely plánování letů publikovaná na NM NOP Portal.

#### 1.1.9.5 Předkládání stížností k ASM

Uživatelé vzdušného prostoru mohou podávat stížnosti k problematice ASM písemně Úřadu pro civilní letectví.

Kontakt:

Úřad pro civilní letectví  
Sekce provozní  
K letišti 1149/23  
160 08 Praha 6

#### 1.1.9.6 Hodnocení užívání vzdušných prostorů

1.1.9.6.1 V souladu s nařízením Komise (ES) č. 2150/2005 je pravidelné hodnocení užívání vzdušného prostoru důležitým prostředkem zvyšování důvěry mezi uživateli vzdušného prostoru a důležitým nástrojem pro zlepšení organizace a uspořádání vzdušného prostoru.

1.1.9.6.2 Uživatelé prostorů TRA a TSA vedou evidenci využití těchto prostorů (počet letů, počet letadel, časové využití plánovaného prostoru, dobu rezervace, dobu aktivace, dobu deaktivace). Tyto statistické informace uživatelé zasílají písemně do 15. dne každého měsíce Úřadu k dalšímu zpracování a následnému využití. Veškeré písemné statistické podklady a údaje v elektronické podobě související s využitím prostorů TRA a TSA se uchovávají pro archivaci po dobu minimálně 3 měsíců.

1.1.9.4.1 CDRs are divided into three categories according to their availability, their flight planning potential and the anticipated level of activity of associated areas.

1.1.9.4.2 Category one (CDR 1) - Permanently Plannable CDR during the times published in AIP unless otherwise specified in EAUP.

- CDRs 1 are routes expected to be available for most of the time during the time period published in AIP.

- CDRs 1 are flight planned in the same way as permanent ATS routes during the times published in AIP.

- CDR 1 segments closure may be replaced by planning of defined FUA/EU Restrictions in EAUP. The list of FUA restrictions is published in RAD Appendix 7.

- In the event of a short notice unavailability of a CDR 1, rerouting around an associated AMC Manageable Area will be made on ATC instructions.

1.1.9.4.3 Category Two (CDR 2) - are routes plannable during periods published in EAUP messages only.

- CDRs 2 are part of predefined routing scenarios which respond to specific capacity imbalances.

1.1.9.4.4 Category Three (CDR 3) are not plannable routes

- CDRs 3 are published in AIP as CDRs usable on ATC instruction only.

List of CDRs 2 in the ECAC area is published daily in the EAUP report, which is published on NM NOP Portal for flight planning purposes.

#### 1.1.9.5 Submission of the complaints to ASM

Airspace users can submit complaints to ASM agenda in a written form to the Civil Aviation Authority.

Contact:

Civil Aviation Authority  
Aeronautical Operations Division  
K letišti 1149/23  
160 08 Praha 6

#### 1.1.9.6 Airspace use assessment

1.1.9.6.1 Regular assessment of airspace use in compliance with Commission Regulation (EC) No. 2150/2005 is an important means to increase the confidence among airspace users and an important tool for improvement of organization and airspace management.

1.1.9.6.2 Users of TRA and TSA record usage of these areas (number of flights, number of aircraft, time utilization of planned area, booking time, activation time, deactivation time). These data are to be sent in written form on 15th day of each month at the latest to the Authority to further processing and subsequent use. All written statistic data and electronic data related to the use of TRA and TSA are stored at least for 3 months.

1.1.9.6.3 Forma a obsah na Úřad zasílaných statistických informací od uživatelů TRA a TSA bude s ohledem k rozdílnému charakteru jejich využívání sdělena a průběžně upřesňována ze strany Úřadu jednotlivým uživatelům těchto prostorů. Výsledkem zpracování statistických informací je hodnocení, které je součástí procesu regulace ASM a využívá se zejména pro zlepšení organizace a uspořádání vzdušného prostoru.

Kontakt:

Úřad pro civilní letectví  
Odbor navigačních služeb  
K letišti 1149/23  
160 08 Praha 6  
☎ 220 561 692

1.1.9.6.4 Úřad ve spolupráci s pracovištěm AMC využívá statistických informací ze zpráv AUP/UUP a z reálných údajů o skutečné aktivaci sledovaných prostorů k hodnocení, které je součástí procesu regulace ASM, zejména pro zlepšení organizace a uspořádání vzdušného prostoru.

### 1.1.9.7 Pracoviště uspořádání vzdušného prostoru (AMC) - Plán využití vzdušného prostoru (AUP) a Aktualizovaný plán využití vzdušného prostoru (UUP)

1.1.9.7.1 Přidělení prostorů je publikováno denním plánem využití vzdušného prostoru (AUP). AUP je publikován nejpozději do 1400 UTC a pokrývá 24 hodinové časové období mezi 0600 UTC příštího dne a 0600 UTC dne následujícího (D 0600 - D+1 0600).

1.1.9.7.2 Vzdušné prostory uvedené v platném AUP, které se ruší/mění v den konání činnosti, se oznamují prostřednictvím Aktualizovaného plánu využití vzdušného prostoru (UUP) s okamžitou platností. Vzdušné prostory a tratě CDR2 uvedené v platném EAUP se ruší/mění v časech přidělených NM/CADF. Podle potřeby může být v rámci platného AUP vydáno více UUP.

1.1.9.7.3 AUP/UUP jsou vysílány určeným uživatelům vzdušného prostoru podle dohody, včetně ACC/FMP, CADF a sousedním AMC podle dohody. Kromě toho jsou AUP/UUP publikovány rovněž na internetových stránkách Řízení letového provozu ČR, s.p. (<http://aup.rlp.cz>). Protože národní AUP/UUP nebudou zasílány provozovatelům letadel, informace poskytované pracovištěm AMC o použitelnosti CDR 2 v prostoru států ECAC budou publikovány pracovištěm NM/CADF v souhrnné mezinárodní zprávě EAUP.

1.1.9.7.4 Forma a obsah zprávy AUP

<b>Druh zprávy / Message Type</b>	Plán využití vzdušného prostoru / Airspace Use Plan (AUP)
<b>Odesílající stanoviště / Sending Unit</b>	AMC Česká republika / AMC Czech Republic
<b>Období platnosti zprávy / Validity Period</b>	např. / e.g. 11.02.2008 06:00 - 12.02.2008 06:00
<b>Datum a čas odeslání zprávy / Date and Time of Transmission</b>	např. / e.g. 10.02.2008 13:53

1.1.9.6.3 Form and content of statistical records being sent to the Authority by users of TRA and TSA is, with regard to different character of its use, notified and continuously rectified by the Authority to individual users of these areas. The result of such statistical data processing is the assessment that is a part of ASM regulation process and is used especially to improve the organisation and airspace management.

Contact:

Civil Aviation Authority  
Air Navigation Services Department  
K letišti 1149/23  
160 08 Prague 6  
☎ +420 220 561 692

1.1.9.6.4 CAA in cooperation with AMC uses statistical data based on AUP/UUP reports and information generated by real activation of monitored areas for assessment which is a part of ASM regulation process and is used especially to improve the organisation and airspace management.

### 1.1.9.7 Airspace Management Cell (AMC) - Airspace Use Plan (AUP) and Updated Airspace Use Plan (UUP)

1.1.9.7.1 The airspace allocation is published in a daily Airspace Use Plan (AUP). The AUP is published before 1400 UTC to cover the 24 hours time period between 0600 UTC the next day to 0600 UTC the day after (D 0600 - D+1 0600).

1.1.9.7.2 Airspace allocated in the current AUP that are cancelled/changed on the day of operations will be promulgated through the Updated Airspace Use Plan (UUP) effective immediately. Airspace or CDR2 allocated in the current EAUP will be cancelled/changed at the times allocated by NM/CADF. When needed, more than one UUP can be promulgated within the validity period of the current AUP.

1.1.9.7.3 The AUP/UUP will only be transmitted to designated users, including ACCs/FMPs, to the CADF, to adjacent AMCs in accordance with the Letters of Agreement. Additionally, the AUP/UUP are published on the Air Navigation Services of the Czech Republic web pages (<http://aup.ans.cz>). As national AUP/UUP are not sent to aircraft operators, the information provided by AMCs on CDRs 2 availability in the ECAC area will be published by the NM/CADF in a consolidated international message, the EAUP.

1.1.9.7.4 Format and content of an AUP message

**A) Plánovatelné tratě CDR 2 / Available Category 2 CDRs**

Pořadové číslo začínající jedničkou u první položky	Označení tratě podle AIP ENR 3 a ICAO označení prvního a posledního bodu úseku dotýčné tratě	Spodní hranice použitelné trati nebo jejího úseku (definováno IFR letovou hladinou)	Horní hranice použitelné trati nebo jejího úseku (definováno IFR letovou hladinou)	Čas zahájení použitelnosti tratě nebo jejího úseku	Čas ukončení použitelnosti tratě nebo jejího úseku	Doplňkové informace v otevřeném jazyce
Sequence Number starting with 1 for the first item	AIP ENR 3 route designator and identifiers of first and last points of the portion of route concerned with ICAO identifiers	Lower limit inclusive of the available route or its portion (defined by IFR Flight level)	Upper limit inclusive of the available route or its portion (defined by IFR Flight level)	Time of the start of the period of use of the route or its portion	Time of the end of the period of use of the route or its portion	Any additional information in plain language

Seznam A obsahuje CDR kategorie 2, které jsou po stanovenou dobu a ve stanoveném rozsahu **plánovatelné**.  
List A contains category 2 CDRs, which are in defined time period and in defined limits **plannable**.

**B) Neplánovatelné tratě ATS a CDR 1 / Unavailable ATS Routes and Category 1 CDRs**

Pořadové číslo začínající jedničkou u první položky	Označení tratě podle AIP ENR 3 a ICAO označení prvního a posledního bodu úseku dotýčné tratě	Spodní hranice použitelné trati nebo jejího úseku	Horní hranice použitelné trati nebo jejího úseku	Čas zahájení nepoužitelnosti tratě nebo jejího úseku	Čas ukončení nepoužitelnosti tratě nebo jejího úseku	Doplňkové informace v otevřeném jazyce
Sequence Number starting with 1 for the first item	AIP ENR 3 route designator and identifiers of first and last points of the portion of route concerned with ICAO identifiers	Lower limit inclusive of the available route or its portion	Upper limit inclusive of the available route or its portion	Time of the start of the period of unused of the route or its portion	Time of the end of the period of unused of the route or its portion	Any additional information in plain language

Seznam B obsahuje stálé ATS tratě a CDR kategorie 1, které nejsou po stanovenou dobu a ve stanoveném rozsahu **plánovatelné**.  
List B contains permanent ATS routes and category 1 CDRs, which are not in defined time period and in defined limits **plannable**.

**C) Prostory spravované AMC (AMA) / AMC Manageable Areas (AMA)**

Pořadové číslo začínající jedničkou u první položky	Označení dotýčného prostoru podle AIP ENR 5	Spodní hranice prostoru (např. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Horní hranice prostoru (např. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Čas začátku doby využívání prostoru	Čas ukončení doby využívání prostoru	Zodpovědné stanoviště	Druh činnosti
Sequence Number starting with 1 for the first item	AIP ENR 5 designator of the airspace concerned	Lower limit of the airspace (e.g. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Upper limit of the airspace (e.g. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Time of the start of the period of use	Time of the end of the period of use	Responsible Unit	Type of activity

Seznam C obsahuje všechny aktivované prostory, které **jsou spravovány AMC**.  
Zodpovědné stanoviště je stanoviště odpovědné za dotčený prostor v době využívání prostoru.  
List C contains all activated **AMC manageable** areas.  
Responsible unit is unit responsible for the concerned airspace during the time period indicated by the period of use.

**D) Prostory nespravované AMC (NAM) / NON-AMC Manageable Areas (NAM)**

Pořadové číslo začínající jedničkou u první položky	Označení dotýčného prostoru podle AIP ENR 5	Spodní hranice prostoru (např. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Horní hranice prostoru (např. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Čas začátku změněné doby využívání prostoru	Čas ukončení změněné doby využívání prostoru	Zodpovědné stanoviště	Druh činnosti nebo INACTIVE
Sequence Number starting with 1 for the first item	AIP ENR 5 designator of the airspace concerned	Lower limit of the airspace (e.g. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Upper limit of the airspace (e.g. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Time of the start of the period of changed use	Time of the end of the period of changed use	Responsible Unit	Type of activity or INACTIVE

Seznam D obsahuje pouze změny omezení u prostorů oproti publikaci AIP ČR, část ENR 5. Jedná se o prostory nespravované AMC. Taková změna umožňuje pouze redukci publikace v AIP ČR včetně zrušení aktivace prostoru/ů na daný den. **Uvedení „NIL“ v tomto seznamu znamená, že omezení a nebezpečné prostory nespravované AMC jsou aktivní v plném rozsahu publikace v AIP ČR.**  
Zodpovědné stanoviště je stanoviště odpovědné za dotčený prostor v době využívání prostoru.  
List D contains only changes of restrictions regarding areas against the publication in AIP CR, ENR 5. It concerns AMC non-manageable areas only. Such a change allows only reduction of the publication in AIP Czech Republic including the deactivation of the area/s in given day. **“NIL” in this list means that AMC non-manageable areas are active in full extent of publication in AIP CR.**  
Responsible unit is unit responsible for the concerned airspace during the time period indicated by the period of use.

**E) Neplánovatelné SIDs a STARs / Unavailable SIDs and STARs**

Pořadové číslo začínající jedničkou u první položky	Označení dotýčné SID/STAR	N/A	N/A	Čas začátku	Čas ukončení	N/A	Doplňkové informace v otevřeném jazyce
Sequence Number starting with 1 for the first item	AIP AD 2 airport designator + designator used for SID/STAR	N/A	N/A	Time of the start of the period of use	Time of the end of the period of use	N/A	Any additional information in plain language

Seznam E obsahuje STARs a SIDs, které nejsou po stanovenou dobu a ve stanoveném rozsahu **plánovatelné**.  
List E contains SIDs and STARs which are not in defined time period and in defined limits **plannable**.



**F) Doplňující informace (Další omezení a navigační výstrahy) / Additional Information (Additional restrictions and navigation warnings)**

Pořadové číslo začínající jedničkou u první položky	Reference na publikaci omezení ve vzdušném prostoru (série a číslo předmětného NOTAMu)	Spodní hranice prostoru (např. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Horní hranice prostoru (např. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Čas začátku doby využívání prostoru (začátek platnosti předmětného NOTAMu)	Čas ukončení doby využívání prostoru (konec platnosti předmětného NOTAMu)	Poloha	Druh činnosti
Sequence Number starting with 1 for the first item	Reference to the publication of the Airspace restriction (Series and Number of the NOTAM concerned)	Lower limit of the airspace (e.g. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Upper limit of the airspace (e.g. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Time of the start of the period of use (the start of time period of the validity of the relevant NOTAM)	Time of the end of the period of use (the end of time period of the validity of the relevant NOTAM)	Position	Type of activity

Seznam F obsahuje souhrn dalších omezení ve vzdušném prostoru a navigačních výstrah publikovaných NOTAMem. **Seznam F obsahuje odkazy jen na ty navigační výstrahy, které byly AMC do doby vydání AUP známy. Informace uvedené v seznamu F nenahrazují informace příslušných publikací.**

List F contains a summary of additional airspace restrictions and navigation warnings published by NOTAMs. **The list F contains reference only to those navigation warnings, which were known to AMC by the time of the AUP publication. The information listed in F does not substitute the publications referred to.**

Poznámky:

Remarks:

- 1) Pokud seznam neobsahuje žádnou položku, vyplní se do prvního řádku seznamu „NIL“.
- 2) Informace o skutečné aktivaci prostorů uvedených v AUP lze získat cestou příslušných stanovišť ATS.

- 1) If no item is in the list „NIL“ will be filled in the first line of the list.
- 2) Information about the current activation of the airspace restriction listed in the AUP can be obtained from relevant ATS units.

Zkratky a výrazy používané v AUP v části „Doplňkové informace v otevřeném jazyce“ a / nebo "Druh činnosti"::

Abbreviations and terms used in AUP part "Any additional information in plain language" and / or "Type of Activity"::

Střelba země-země nebo země-vzduch	FRN	Ground-to-ground or ground-to-air firing
Prostor není v době platnosti AUP aktivní (týká se seznamu D)	INACTIVE	The area is not active during the time period covered by the AUP (concerns the list D only)
Lety prováděné podle jiných pravidel než ICAO, bez ohledu na rezortní nebo státní příslušnost letadla (v tomto případě letová činnost vyžadující vyčlenění vzdušného prostoru, např. střelba vzduch-země).	OAT	Operational air traffic (in this case flying activity requiring airspace reservation, e.g. air-to-ground firing)
Výsadková činnost	PJE	Parachute Jumping Exercise
Výstraha (v AUP pouze navigační výstraha)	WRNG	Warning (Navigation Warning only in AUP)
Jiné	000	Other

1.1.9.7.5 Forma a obsah zprávy UUP

1.1.9.7.5 Format and content of the UUP message

<b>Druh zprávy / Message Type</b>	Aktualizovaný plán využití vzdušného prostoru / Updated Airspace Use Plan (UUP)
<b>Odesílající stanoviště / Sending Unit</b>	AMC Česká republika / AMC Czech Republic
<b>Období platnosti zprávy / Validity Period</b>	např. / e.g. 11.02.2008 13:53 - 12.02.2008 06:00
<b>Datum a čas odeslání zprávy / Date and Time of Transmission</b>	např. / e.g. 11.02.2008 13:53 (s okamžitou platností / effective immediately)

**A) Plánovatelné tratě CDR 2 / Available Category 2 CDRs**

Stejně číslo použité u předmětné položky v AUP. U nové použitelné CDR 2 pořadové číslo následující za posledním pořadovým číslem v AUP.	Označení tratě podle AIP ENR 3 a ICAO označení prvního a posledního bodu úseku dotyčné tratě	Spodní hranice použitelné trati nebo jejího úseku (definováno IFR letovou hladinou)	Horní hranice použitelné trati nebo jejího úseku (definováno IFR letovou hladinou)	Čas zahájení použitelnosti tratě nebo jejího úseku	Čas ukončení použitelnosti tratě nebo jejího úseku	Doplňkové informace v otevřeném jazyce
Same Number to which the item is referring in the AUP. For new available CDR 2, sequence Number following the last one listed in the AUP	AIP ENR 3 route designator and identifiers of first and last points of the portion of route concerned with ICAO identifiers	Lower limit inclusive of the available route or its portion (defined by IFR Flight level)	Upper limit inclusive of the available route or its portion (defined by IFR Flight level)	Time of the start of the period of use of the route or its portion	Time of the end of the period of use of the route or its portion	Any additional information in plain language Pokud jsou dvě nebo více položek AUP nahrazeny jednou položkou v UUP, musí se ta druhá a následující položky uvést v UUP s poznámkou „CNL“
						When two or more items in the AUP are being replaced by one in the UUP, the second and following ones must appear in the UUP with the word "CNL"

**B) Neplánovatelné stálé ATS tratě a CDR 1 / Unavailable permanent ATS Routes and CDRs 1**

Stejně číslo použité u předmětné položky v AUP	Označení tratě podle AIP ENR 3 a ICAO označení prvního a posledního bodu úseku dotýčné tratě	Spodní hranice použitelné trati nebo jejího úseku	Horní hranice použitelné trati nebo jejího úseku	Čas zahájení nepoužitelnosti tratě nebo jejího úseku	Čas ukončení nepoužitelnosti tratě nebo jejího úseku	Doplňkové informace v otevřeném jazyce Pokud je položka AUP zrušena, toto pole musí obsahovat poznámku „CNL“
Same Number to which the item is referring in the AUP	AIP ENR 3 route designator and identifiers of first and last points of the portion of route concerned with ICAO identifiers	Lower limit inclusive of the available route or its portion	Upper limit inclusive of the available route or its portion	Time of the start of the period of unused of the route or its portion	Time of the end of the period of unused of the route or its portion	Any additional information in plain language If an AUP element is cancelled, this field shall contain the word “CNL”

**C) Prostory spravované AMC (AMA) / AMC Manageable Areas (AMA)**

Stejně číslo použité u předmětné položky v AUP	Označení dotyčného prostoru podle AIP ENR 5	Spodní hranice prostoru (např. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Horní hranice prostoru (např. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Čas začátku doby využívání prostoru	Čas ukončení doby využívání prostoru	Stanoviště odpovědné za dotčený prostor v době dobou využívání prostoru Pokud je položka AUP zrušena, tato pole nesmí být vyplněna	Doplňkové informace v otevřeném jazyce Pokud je položka AUP zrušena, toto pole musí obsahovat poznámku „CNL“
Same Number to which the item is referring in the AUP	AIP ENR 5 designator of the airspace concerned	Lower limit of the airspace (e.g. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Upper limit of the airspace (e.g. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Time of the start of the period of use	Time of the end of the period of use	Unit responsible for the concerned airspace during the time period indicated by the period of use If an AUP element is cancelled, these fields shall not be completed	Any additional information in plain language If an AUP element is cancelled, this field shall contain the word “CNL”

**D) Prostory nespravované AMC (NAM) / NON-AMC Manageable Areas (NAM)**

Stejně číslo použité u předmětné položky v AUP. U nové položky pořadové číslo následující za posledním pořadovým číslem v AUP.	Označení dotyčného prostoru podle AIP ENR 5	Spodní hranice prostoru (např. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Horní hranice prostoru (např. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Čas začátku změněné doby využívání prostoru	Čas ukončení změněné doby využívání prostoru	Zodpovědné stanoviště	Doplňkové informace v otevřeném jazyce (např. druh činnosti nebo INACTIVE)
Same Number to which the item is referring in the AUP. For new element, sequence Number following the last one listed in the AUP	AIP ENR 5 designator of the airspace concerned	Lower limit of the airspace (e.g. GND, 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F095)	Upper limit of the airspace (e.g. 1000 ft AGL, 4000 ft AMSL, F245)	Time of the start of the period of changed use	Time of the end of the period of changed use	Responsible Unit	Any additional information in plain language (e.g. type of activity or INACTIVE)

**E) Neplánovatelné SIDs a STARS / Unavailable SIDs and STARS**

Stejně číslo použité u předmětné položky v AUP	Označení dotyčné SID/STAR	N/A	N/A	Čas začátku	Čas ukončení	N/A	Doplňkové informace v otevřeném jazyce
Same Number to which the item is referring in the AUP	AIP AD 2 airport designator + the designator used for SID/STAR	N/A	N/A	Time of the start of the period of use	Time of the end of the period of use	N/A	Any additional information in plain language

**Poznámky:**

- 1) Pokud seznam neobsahuje žádnou položku, vyplní se do prvního řádku seznamu „NIL“.
- 2) Informace o skutečné aktivaci prostorů uvedených v AUP lze získat cestou příslušných stanovišť ATS.

**Remarks:**

- 1) If no item is in the list „NIL“ will be filled in the first line of the list.
- 2) Information about the current activation of the airspace restriction listed in the AUP can be obtained from relevant ATS units.

**Zkratky a výrazy používané v UUP v části „Doplňkové informace:**

**Abbreviations and terms used in UUP part “Any additional information:**

Položka AUP zrušena	CNL	AUP element cancelled
Změny vertikálního rozsahu položky AUP	LEVEL CHG	Change of vertical extent of AUP element
Změna časového rozsahu položky AUP	TIME CHG	Change of time period of the AUP element

1.1.9.7.6 EAUP/EUUP na NM NOP Portal

Na NM NOP Portal/European AUP se v D-1 v 1500 UTC pro časové období mezi 0600 UTC příštího dne do 0600 UTC dne následujícího (D 0600 - D+1 0600) publikuje zpráva evropského AUP (EAUP), která je složená z národních AUP a průběžně, v termínech schválených CADF, zprávy evropských UUP (EUUP).

1.1.9.7.6 EAUP/EUUP on NM NOP Portal

The message of European AUP (EAUP) is disseminated in D-1 at 1500 UTC for time period between 0600 UTC following day to 0600 UTC onwards (D 0600 - D+1 0600) on NM NOP Portal/European AUP, which is put together from national AUP and continuously in terms authorized by CADF, the message of European UUP (EUUP).

### 1.1.9.8 Další Informace

1.1.9.8.1 Další informace o koncepci FUA jsou k dispozici:

Úřad pro civilní letectví  
Odbor navigačních služeb  
K letišti 1149/23  
160 08 Praha 6  
☎ 225 421 279, 📠 220 561 692

### 1.1.9.8 Further Information

1.1.9.8.1 Further information on the FUA Concept can be obtained:

Civil Aviation Authority  
Air Navigation Services Department  
K letišti 1149/23  
160 08 Prague 6  
☎ +420 225 421 279, 📠 +420 220 561 692

### 1.1.10 POZOROVACÍ LETY PROVÁDĚNÉ PODLE SMLOUVY O OTEVŘENÉM NEBI

1.1.10.1 Na základě Smlouvy o otevřeném nebi se Česká republika zavázala, že umožní jakémukoliv ze smluvních států provádět pozorovací lety nad kteroukoliv částí svého území. Ve vzdušném prostoru České republiky proto mohou být prováděny pozorovací lety a rovněž dopravní a tranzitní lety pozorovacích týmů.

1.1.10.2 Lety prováděné v rámci této smlouvy budou uskutečňovány na/z letiště Pardubice.

1.1.10.3 Na základě této smlouvy mají pozorovací lety právo vstoupit do jakéhokoli zakázaného, vyhrazeného, rezervovaného nebo omezeného prostoru. Uživatelé těchto prostorů jsou na základě oznámení o zamýšleném pozorovacím letu povinni zajistit bezpečný průlet takovými prostory. Oznámení obdrží uživatelé dotčených prostorů od pracoviště uspořádání vzdušného prostoru (AMC) písemně, nebo v případě, že už letadlo letí, telefonicky od příslušného stanoviště řízení letového provozu.

### 1.1.10 OBSERVATION FLIGHTS CONDUCTED UNDER THE TREATY ON OPEN SKIES

1.1.10.1 Under the terms of the Treaty on Open Skies, the Czech Republic is committed to accept Observation Flights of the teams from any of the signatory countries over any part of the Czech territory as well as transport and transit flights of the Observation Teams.

1.1.10.2 Observation Flights will be conducted to/from Pardubice aerodrome.

1.1.10.3 On the basis of the Treaty Observation Flights are entitled to enter any prohibited, segregated, reserved or restricted area. Users of these areas are obliged to ensure safe transit based on notification of intended Observation Flight. Users of areas involved will receive the notification in the written form from the Airspace Management Cell (AMC) or by phone from the appropriate ATC unit in case the aircraft is already in the air.

### 1.1.11 POSTUPY PRO NESTANDARDNÍ TYPY LETŮ

#### 1.1.11.1 Nestandardní typy letů (NSF) v řízeném vzdušném prostoru

1.1.11.1.1 NSF v řízeném vzdušném prostoru se rozumí letecká činnost, která není prováděna po publikovaných tratích letových provozních služeb v cestovní hladině nebo nemůže dodržet platné postupy (např. testovací lety nebo fotolety, tankování za letu, lety VFR nad FL 195, apod.).

1.1.11.1.1.1 Žádost o NSF v řízeném vzdušném prostoru musí být doručena na níže uvedené adresy nejméně 3 pracovní dny předem:

ŘLP ČR, s.p.,  
AMC ČR,  
Navigační 787,  
CZ-252 61 Jeneč,

☎ +420 220 373 954, 📠 +420 220 374 259,  
✉ amcpraha@ans.cz

1.1.11.1.1.2 Žadatelé, kteří použijí e-mail se musí přesvědčit, že celková velikost příloh nepřekročí 5MB.

1.1.11.1.2 Žádosti musí obsahovat:

- Účel letu;
- Požadované tratě letových provozních služeb a/nebo prostor činnosti a požadované trajektorie - 1 výtisk příslušné letecké mapy se seznamem souřadnic popisující žádaný prostor činnosti ve vztahu k řízenému prostoru;

### 1.1.11 ARRANGEMENTS FOR PARTICULAR NON-STANDARD TYPES OF FLIGHT

#### 1.1.11.1 Non-Standard Flights (NSFs) in Controlled Airspace

1.1.11.1.1 A NSF in Controlled Airspace is considered to be an aerial activity which does not follow published routes or notified procedures (e.g. Test or Photo Survey Flights, Air-to-air refuelling, VFR flights above FL 195, etc.).

1.1.11.1.1.1 Applications for NSFs within Controlled Airspace should be submitted to the address listed below the minimum 3 working days' notice:

ANS CR,  
AMC Czech Republic,  
Navigacni 787,  
CZ-252 61 Jenec,  
Czech Republic  
☎ +420 220 373 954, 📠 +420 220 374 259,  
✉ amcpraha@ans.cz

1.1.11.1.1.2 Applicants using e-mail should ensure that the file's total size does not exceed 5MB

1.1.11.1.2 Applications should include:

- Purpose of flight;
- Requested airways and/or the area of operation and proposed tracks to be flown - 1 copy of a suitable aeronautical chart, with a list of co-ordinates detailing the requested area of operation in relation to Controlled Airspace;

- c) Předpokládanou dobu činnosti;
- d) Požadované hladiny letu;
- e) Typ letadla, volací znak a poznávací značka každého letadla, které bude použito;
- f) Letiště odletu a letiště určení;
- g) Plánovaný den provozu, EOBT a požadovaná doba platnosti.

1.1.11.1.2.1 Schváleným žádostem bude přiděleno pořadové číslo pro nestandardní typy letů (NSF). Přidělení NSF čísla znamená pouze předběžné povolení a následně v den letu je nutné obdržet povolení od příslušného stanoviště ATC. O toto povolení se žádá 1 hodinu před plánovaným startem.

1.1.11.1.2.2 Provozovatelé se upozorňují, že se nepřipouští žádná diskuze na jakémkoli provozním kmitočtu v případě, že povolení nebude vydáno nebo bude zrušeno.

1.1.11.1.3 Povolení NSF neznamená výjimku z požadavků AIP ČR nebo jiných předpisů.

1.1.11.1.4 Povolení NSF (viz požadavky GEN 1.5.1.1 týkající se odpovídačů SSR) závisí na vybavení letadla odpovídačem SSR v Módu S obvykle s funkcí Elementary Surveillance.

1.1.11.1.5 Protože lety NSF působí provozní problémy v hustém provozu, piloti se upozorňují, že nebude vždy možné vydat letové povolení v požadovaném čase.

1.1.11.1.6 Výše uvedené opatření se netýká letů letadel ÚCL a ŘLP ČR s.p.

#### 1.1.11.2 Testovací lety civilních letadel v prostorech LKTRA37 a LKTRA62

Testovací lety civilních letadel v prostorech LKTRA37 a LKTRA62 je možné provádět za následujících podmínek a pravidel:

1.1.11.2.1 Žádost na testovací let musí být projednána s LKVO (AD 2-LKVO-1), které budou v LKTRA37 a LKTRA62 poskytovat službu řízení letového provozu, minimálně den před plánovaným záletem do 0900 (0800), pokud je následující den pracovní. Aktivity plánované na víkend do čtvrtka do 0900 (0800). Žádost musí obsahovat:

- identifikaci letadla;
- typ letadla;
- provozovatele;
- datum letu;
- předpokládaný čas zahájení pojiždění (EOBT);
- zamýšlenou činnost včetně dalších detailů;
- odhadovanou dobu trvání testovacího letu;
- potvrzení schopnosti dodržet hranice prostoru (schopnost osádky letět vlastní navigací).

1.1.11.2.2 Potvrzení požadavku na provedení testovacího letu.

LKVO provede koordinaci k zabezpečení testovacího letu s dalšími možnými uživateli LKTRA37 a LKTRA62.

LKVO buď potvrdí možnost provedení testovacího letu nebo nabídne další možný termín provedení testovacího letu.

1.1.11.2.3 Doporučené dny a časy k provedení letů

- Pondělí, Pátek, Sobota a Neděle
- Úterý, Středa, Čtvrtek - od 0800 (0700) do 1500 (1400)

- c) Estimated duration of aerial activity;
- d) Operating levels;
- e) Aircraft type, callsign and registration letters on any aircraft likely to be used;
- f) Aerodrome of departure and destination;
- g) Planned date of operation, EOBT and requested validity period.

1.1.11.1.2.1 Those applications which are agreed will be allocated a non-standard flight (NSF) reference number. This is only a preliminary approval and prior clearance must be obtained from the appropriate ATC unit on the day. This is normally obtained by telephone 1 hour prior the departure.

1.1.11.1.2.2 Operators are to note that in no circumstances can any discussion be entered into on any frequency in the event that permission is refused or withdrawn.

1.1.11.1.3 ATC clearance does not imply exemption from the requirements of the AIP CR or other regulations.

1.1.11.1.4 Because of the nature of ATC operations (and notwithstanding the requirements of GEN 1.5.1.1 concerning the carriage of SSR transponders), the approval of an applicant for a Non-Standard Flight will depend on the carriage of SSR transponder equipment normally with Mode S with Elementary Surveillance.

1.1.11.1.5 Due to the inherent difficulties of handling NSF in a busy traffic situation, pilots should be aware that it may not always be possible to issue an ATC clearance at the time requested.

1.1.11.1.6 Above mentioned procedure does not affect CAA and ANS CR flights.

#### 1.1.11.2 Test Flights of civil aircraft in LKTRA37 and LKTRA62

Test flights of civil aircraft in spaces LKTRA37 and LKTRA62 can be carried out in accordance with following conditions and principles:

1.1.11.2.1 Request for test flight must be approved by LKVO (AD 2-LKVO-1), which will provide air traffic control service in LKTRA37 and LKTRA62 at least day prior to the planned test flight before 0900 (0800), if the next day is a working day. Activities planned for the weekend to Thursday 0900 (0800). The request must contain:

- ATS call sign;
- type of aircraft;
- operator;
- date of flight;
- EOBT;
- intended activity of test flight - further details included;
- estimated duration of test flight;
- confirmation of the ability to keep the border of area (crew's ability to fly with own navigation).

1.1.11.2.2 Confirmation of request for test flight.

LKVO will coordinate the test flight with other possible users of LKTRA37 and LKTRA62.

LKVO will either approve the test flight or offer new time or date.

1.1.11.2.3 Recommended days and times to execute flights

- Monday, Friday, Saturday and Sunday
- Tuesday, Wednesday, Thursday - from 0800 (0700) to 1500 (1400)

#### 1.1.11.2.4 Činnosti před provedením letu

1.1.11.2.4.1 Letový plán podat ve stanoveném čase na následující AFTN adresy:

AFTN LKPRZPZX - ARO PRAHA/Ruzyně (ENR 1.10.2.1.1.3)  
LKVOZTZX - TWR, ARO PRAHA/Vodochody (AD 2-LKVO-1)

Touto adresací bude zabezpečena distribuce FPL na relevantní stanoviště, která se budou podílet na zabezpečení testovacího letu.

##### 1.1.11.2.4.2 Příklad letového plánu:

FPL-CSA9400-IX  
-B734/M-SDHIPRXWYS/S  
-LKPR1000  
-N0343F150 DCT VO STAY1/0300 VO DCT  
-LKPR0335 EDDC  
-REG/OKEGP OPR/CSA DOF/100211 RVR/200 RMK/TCAS  
STAYINFO1/LKTRA37 TEST FLIGHT MAX FL390

- v poli 8 je nezbytné uvést "X" druh letu - ostatní lety
- v poli 15 uvést FL150/160 na/z bodu VO
- v poli 15 uvést STAY indikátor (STAY1/0300)
- v poli 16 uvést celkovou předpokládanou dobu letu EET
- v poli 18 uvést STAYINFO1/LKTRA37 TEST FLIGHT MAX FL390, které informuje o době trvání letu, prostoru činnosti a maximální FL

*Poznámka: více informací o použití STAY indikátoru článek ENR 1.10.2.1.4.6.*

##### 1.1.11.2.5 Zásady při provádění letů v LKTRA37 a LKTRA62

- Budou poskytovány přehledové služby (Stanoviště ATS Vodochody)
- pokud bude požadováno, bude nabídnut blok FL (FL 130 - FL 390)

1.1.11.2.6 Testovacím letům je udělena výjimka pro dodržování pravidel uvedených v článku ENR 1.1.11 POSTUPY PRO NESTANDARDNÍ TYPY LETŮ.

Kontakty:

AERO Vodochody AEROSPACE a.s.  
U Letiště 374  
250 70 Odolena Voda, Dolínek  
☎ 255 762 615 - TWR, APP  
255 762 609 - ARO, Meteo-Briefing  
📠 255 763 216 - ATS, ARO, Meteo-Briefing  
✉ handling@aero.cz - PPR

#### 1.1.11.2.4 Activities before the flight

1.1.11.2.4.1 FPL shall be filled and submitted in due time to the following AFTN addresses:

AFTN LKPRZPZX - ARO PRAHA/Ruzyne (ENR 1.10.2.1.1.3)  
LKVOZTZX - TWR, ARO PRAHA/Vodochody (AD 2-LKVO-1)

The FPL distribution to relevant units, that will participate on the test flight, will be secured by this addressing.

##### 1.1.11.2.4.2 Example of FPL:

FPL-CSA9400-IX  
-B734/M-SDHIPRXWYS/S  
-LKPR1000  
-N0343F150 DCT VO STAY1/0300 VO DCT  
-LKPR0335 EDDC  
-REG/OKEGP OPR/CSA DOF/100211 RVR/200 RMK/TCAS  
STAYINFO1/LKTRA37 TEST FLIGHT MAX FL390

- X in field 8 of ATC FPL as type of flight is necessary
- FL in field 15 of ATC FPL to and from point VO should be 150/160
- fill STAY1/0300 in field 15 of ATC FPL
- fill total estimated elapsed time (EET) in field 16 of ATC FPL
- fill STAYINFO1/LKTRA37 TEST FLIGHT MAX FL390 in field 18 of ATC FPL which informs about duration, area of activity and max FL

*Note: More info about using STAY indicator chapter ENR 1.10.2.1.4.6.*

##### 1.1.11.2.5 Principles of executing flights in LKTRA37 and LKTRA62

- Surveillance services will be provided (ATS unit Vodochody)
- Block of FLs (FL 130 - FL 390) will be offered if required

1.1.11.2.6 An exemption from compliance to rules described in the article ENR 1.1.11 ARRANGEMENT FOR PARTICULAR NON-STANDARD TYPES OF FLIGHT is approved for test flights.

Contacts:

AERO Vodochody AEROSPACE a.s.  
U Letiste 374  
250 70 Odolena Voda, Dolínek  
☎ + 420 255 762 615 - TWR, APP  
+ 420 255 762 609 - ARO, Meteo-Briefing  
📠 + 420 255 763 216 - ATS, ARO, Meteo-Briefing  
✉ handling@aero.cz - PPR

Záměrně nepoužito  
Intentionally Left Blank